

รายงานวิจัย

สำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราตี โกศัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา บรรณประสิทธิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิไลวรรณ ศิริเมฆา

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2551

สารบัญ

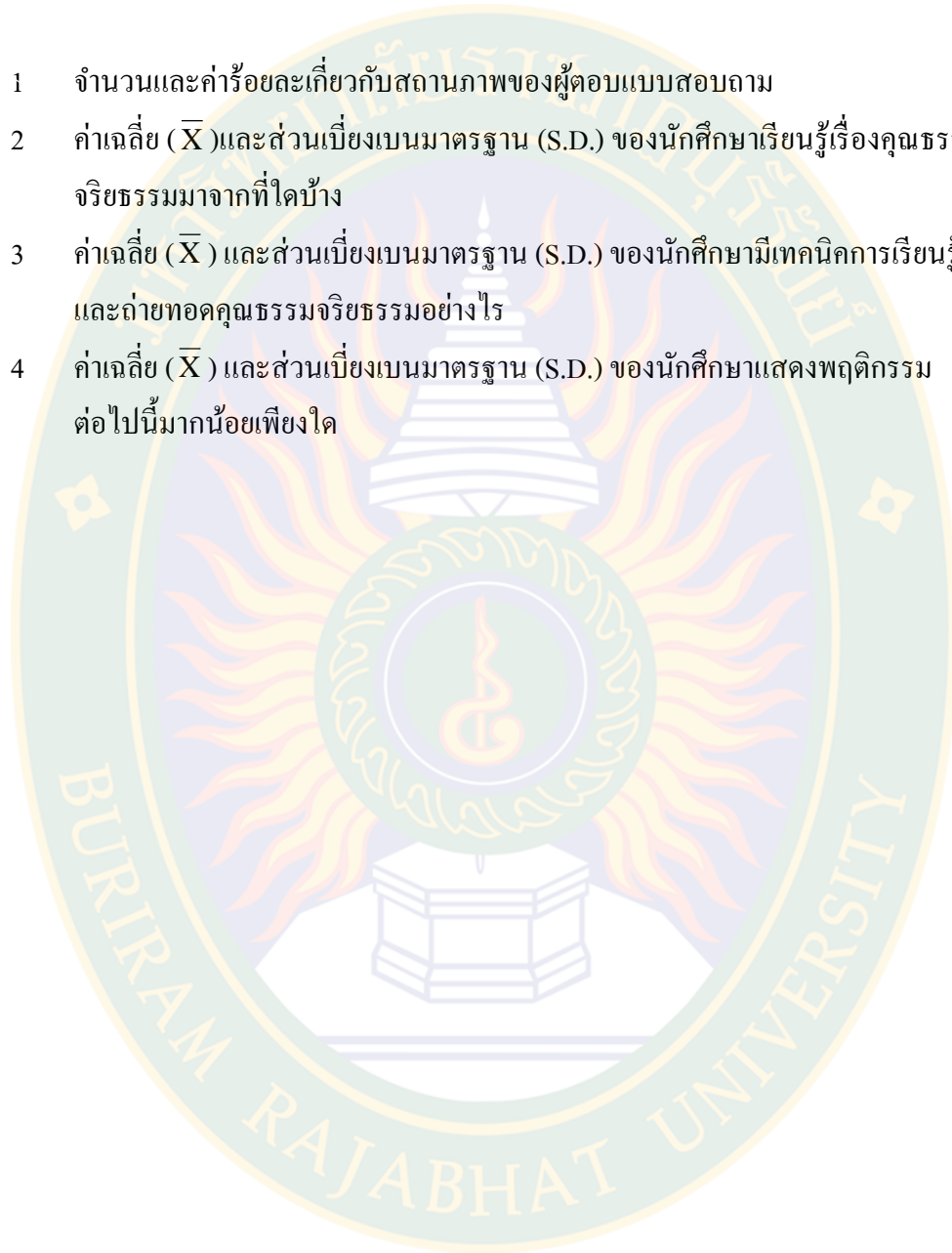
	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ฅ
สารบัญตาราง	จ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	1
ความสำคัญของการศึกษา	2
ขอบเขตการศึกษา	2
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	2
ระยะเวลาในการศึกษา	2
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม	3
หลักการในการส่งเสริมพัฒนาการทางคุณธรรม	5
แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม 8 ประการ	7
องค์ประกอบทางจริยธรรม	8
ทฤษฎีเพื่อพัฒนาจริยธรรม	8
แนวคิดเกี่ยวกับการนำคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	24
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	24
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
การวิเคราะห์ข้อมูล	26
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	28
ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม	29
ตอนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ และ ข้อเสนอแนะ	30
บทที่ 5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	33
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	33
วิธีดำเนินการศึกษา	33
สรุปผลการวิจัย	35
อภิปรายผลการวิจัย	36
ข้อเสนอแนะ	38
บรรณานุกรม	39
ภาคผนวก	40

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	28
2	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมาจากที่ใดบ้าง	29
3	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษามีเทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมอย่างไร	30
4	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้น้อยเพียงใด	31

Title : Survey on Morals and Ethics of Students in Early Childhood Education, Faculty of Education Buriram Rajabhat University

Author : Assistant Professor Dr. Waralee Kosai

Assistant Professor Dr. Nitaya Banprasit

Assistant Professor Wilaiwan Sirimeka

Abstract

The purpose of this study was to survey Early Childhood Education students' morals and ethics. The sample in this research was 240 Early Childhood Education students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University during the 2007 academic year. The instrument was questionnaire consisting of 3 parts; (1) personal information, (2) questions of morals and ethics and (3) problems and obstacles of morals and ethics application and recommendation. The statistics used in this study were percentage and mean.

The results of the study were as follows:

Part 1 of the questionnaire revealed that among 240 participants, 96.25% were female students and 3.75% were male students. There was 25.42% of the participants who were at age 19, 19.17% at age 20 and 4.58% over 24 years old.

Part 2 of the questionnaire revealed that the students learned morals and ethics from their teachers at high rank for a score of 4.26. The students learned from cassette tapes and CDs at the lowest rank for a score of 2.90.

Part 3 of the questionnaire revealed students' problems and obstacles on morals and ethics as follows:

3.1 problems and obstacles of morals and ethics application

3.1.1 For individual student problems, the students were shy to behave in good ways, so they were not being on time, not being honest, not spending reasonably, and they also stated that they lack the motivation, etc.

3.1.2 For group-work problems, the students did not help their groups; they were not responsible for their work, etc.

3.2 Recommendation on morals and ethics application in everyday life

3.2.1 Students recommended that every student should follow social rules, do good things, and not cause anybody's trouble, etc.

3.2.2 Students also give other suggestions, for example, supporting and praising good people as a model, setting up project of bringing the students to temples, listening to others' comments, being true to themselves and others, etc.

สำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Survey on Morals and Ethics of Students in Early Childhood Education, Faculty of
Education Buriram Rajabhat University

วราลี โกศัยและคณะ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
นี้ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
(Questionnaire) ความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาภาคปกติ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูล
ส่วนตัว ข้อมูลด้านคุณธรรมจริยธรรม และอุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ
และข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการวิจัย พบว่า การตอบแบบสอบถามของนักศึกษาภาคปกติ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 96.25 และนักศึกษาเพศชายคิด
เป็น ร้อยละ 3.75 อายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.42 อายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.17 อายุ 24 ปี ขึ้นไป
คิดเป็นร้อยละ 4.58

แบบสอบถามตอนที่ 2 นักศึกษามีการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมจากอาจารย์มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.26$ และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 2.90$

แบบสอบถามตอนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติที่พบมีดังนี้

3.1 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ

3.1.1 นักศึกษามีปัญหาที่ตัวบุคคล มีความเงินอายุในการทำความดี ไม่ตรงต่อเวลา ไม่
รู้จักประหยัด ไม่มีความซื่อสัตย์ ขาดแรงจูงใจ เป็นต้น

3.1.2 นักศึกษามีปัญหาในการทำงานกลุ่ม ไม่ช่วยงานเพื่อน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่
สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น

สำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Survey on Morals and Ethics of Students in Early Childhood Education, Faculty of
Education Buriram Rajabhat University

วาราลิ โกศัยและคณะ
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
นี้ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2550 จำนวน 240 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
(Questionnaire) ความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาภาคปกติ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ข้อมูล
ส่วนตัว ข้อมูลด้านคุณธรรมจริยธรรม และอุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ
และข้อเสนอแนะ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ผลการวิจัย พบว่า การตอบแบบสอบถามของนักศึกษาภาคปกติ สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว เพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 96.25 และนักศึกษาเพศชายคิด
เป็น ร้อยละ 3.75 อายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.42 อายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.17 อายุ 24 ปี ขึ้นไป
คิดเป็นร้อยละ 4.58

แบบสอบถามตอนที่ 2 นักศึกษามีการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมจากอาจารย์มีค่าเฉลี่ย
สูงสุดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.26$ และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด $\bar{X} = 2.90$

แบบสอบถามตอนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติที่พบมีดังนี้

3.1 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ

3.1.1 นักศึกษามีปัญหาที่ตัวบุคคล มีความเงินอายุในการทำควมดี ไม่ตรงต่อเวลา ไม่
รู้จักประหยัด ไม่มีความซื่อสัตย์ ขาดแรงจูงใจ เป็นต้น

3.1.2 นักศึกษามีปัญหาในการทำงานกลุ่ม ไม่ช่วยงานเพื่อน ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่
สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เป็นต้น

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 5) จากรายงานการวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการวิจัยเรื่องความก้าวหน้าการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 ตรงความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาไปตามทิศทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 7 ได้ คือคุณภาพของครู ที่มีส่วนหนึ่งยังมีความบกพร่องในเรื่องของความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและความมุ่งมั่นในการประกอบวิชาชีพ

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รับผิดชอบผลิตบัณฑิตปริญญาตรีหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย โดยได้กำหนดปรัชญา ผลิตครูดี มีความรู้ สร้างสรรค์ประสบการณ์และมีศรัทธาในวิชาชีพครูปฐมวัย มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการมีความรู้ความสามารถในศาสตร์ของการศึกษาปฐมวัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสำรวจในเรื่องจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรการผลิตบัณฑิตให้ได้เป็นครูปฐมวัยที่มีคุณภาพมีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสอนในศาสตร์ของการศึกษาปฐมวัยและมีความเป็นคนโดยสมบูรณ์แบบมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถเป็นแบบอย่างให้กับลูกศิษย์ และผู้ปกครองได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ความสำคัญของการศึกษา

สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการครุฑิของสังคมไทยต่อไป

ขอบเขตของการศึกษา

สำรวจนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2550 ทั้งหมดจำนวน 240 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

แบบสอบถามความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดการแสดงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลในปีพ.ศ. 2550 ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2551

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่กำลังศึกษาในปีพ.ศ. 2550 สาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาภาคปกติ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง เป็นพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกมาแล้วเป็นที่ยอมรับว่าถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของสังคม เช่น มีความซื่อสัตย์ ประหยัด มีวินัย มีน้ำใจกับบุคคลอื่น เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการสำรวจที่ได้รับมาปรับปรุงพฤติกรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้เป็นครูประจำชั้นที่ดีในอนาคต
2. เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้บุคลากรทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาที่มีคุณภาพและความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในการที่จะออกไปปรับใช้สังคมต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม
2. หลักการในการส่งเสริมคุณธรรม
3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม 8 ประการ
4. องค์ประกอบทางจริยธรรม
5. ทฤษฎีเพื่อพัฒนาจริยธรรม
6. แนวคิดเกี่ยวกับการนำคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม

ความหมายของคุณธรรม จริยธรรม ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้
วศิน อินทสระ และคนอื่นๆ (2533 : 1-5) ได้กล่าวว่า คุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรม สามคำนี้มักใช้ปะปนกัน จนดูประหนึ่งว่าเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกัน และใช้แทนกันได้แต่หากพิจารณาความหมายของคำศัพท์ที่นำมาประกอบกันเป็นคำเหล่านี้ มีดังนี้

คุณธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นคุณ ตรงกันข้ามกับธรรมที่เป็นโทษ ซึ่งเรียกว่าบาปธรรม ที่คนทั่วไป เรียกว่า บาป (เพราะคำว่า ธรรมเป็นคำกลาง ๆ จะมีความหมายไปในทางดี หรือ ชั่ว ก็สุดแล้วแต่คำนำหน้า เช่น คุณธรรม มีความหมายไปในทางที่ดี บาปธรรม หรืออกุศล หมายถึงไปทางชั่ว เป็นต้น) บางทีใช้คำว่า ศีลธรรม ซึ่งมาจากคำว่าศีล และธรรม โดยทั่วไป ศีลหมายถึง การเว้นสิ่งที่ควรเว้น เช่น ศีล 5 เราตั้งใจเว้นจากการกระทำ 5 อย่าง อันเป็นบาป ตั้งแต่การฆ่ากัน ไปจนถึงการดื่มสุราเมรัย และสิ่งเสพติดให้โทษทั้งหลาย รวมเรียกว่า เบญจศีล ธรรม หมายถึง การประพฤติการกระทำสิ่งที่ควรประพฤติและกระทำ เช่น มีเมตตากรุณา มีความขยันหมั่นเพียรในการศึกษา การประกอบสัมมาชีพ มีความสำรวมในกาม พุดจริง และมีสติสัมปชัญญะ รวมเรียกว่าเบญจธรรม

จริย คือ กิริยาที่ควรประพฤติ คุณ คือ ดี มีประโยชน์ ศีล คือ ข้อห้าม ข้อกำหนดให้ปฏิบัติ ธรรม คือ สภาพคุณงามความดี หลักการ หลักความจริงดังที่กล่าวมาข้างต้น กล่าวได้ว่า จริยธรรม

หมายถึง ธรรมที่ควรประพฤติ ตามคำแปลนี้มุ่งไปทางฝ่ายดี ที่เรียกว่าบุญ หรือ กุศลธรรม แปลตรงตัวว่า การประพฤติธรรม ปัจจุบันเรียกกันทั่วไปว่า การปฏิบัติธรรม หมายถึง การเว้นความชั่ว ทำความดี และทำใจให้ผ่องใส

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546 : 253) ได้ให้คำจำกัดความของคำว่า คุณธรรมไว้ว่า สภาพคุณงามความดี

ประเวศ วะสี (2548 : 1) ให้คำจำกัดความของคุณธรรม จริยธรรม ไว้ว่า เป็นคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ เป็นเครื่องมือของศีลธรรมหรืออุดมการณ์ของชาติ

สว่าง ชูช่วย (2551 : 9) จริยธรรม หมายถึง หลักในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเสียหาย คุณธรรม หมายถึง หลักในการประพฤติปฏิบัติที่สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น และศีลธรรม หมายถึง หลักในการประพฤติปฏิบัติที่ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเสียหาย พร้อมกันนั้นก็สร้างประโยชน์ให้แก่ผู้อื่นด้วย

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง เป็นคุณสมบัติของความเป็นมนุษย์ ในการประพฤติปฏิบัติตนให้ทำแต่คุณงามความดี ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม มีผู้ให้ความสำคัญไว้ ดังนี้

พระธรรมปิฎก (2540 : 8 - 9) กล่าวถึงความสำคัญของศีลธรรม จริยธรรม ว่า ศีล คือ การฝึกฝนพัฒนาด้านพฤติกรรม ทางกาย วาจา ให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องมีผลดี เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันจะต้องมีกฎเกณฑ์กติกาตลอดจนกฎหมายเพื่อจัดระเบียบระบบให้เกิดความเรียบร้อย ดำเนินไปได้ด้วยดี ตามวัตถุประสงค์แห่งชีวิตหรือกิจการของชุมชนนั้น เช่น พระสงฆ์มีแม่บทที่เรียกว่า ปาฏิโมกข์ ซึ่งเรามักเรียกกันง่าย ๆ ว่าศีล 227 ชุมชนอื่น ๆ เช่น โรงเรียน ก็ต้องมีกติกาที่เป็นวินัยแม่บท เช่นเดียวกัน แม่บทสำหรับสังคมกฤหัสถ์ หรือสังคมมนุษย์ คือ ศีล 5 ซึ่งถือว่าเป็นมนุษยธรรม เพราะเป็นบรรทัดฐานที่จะทำให้มนุษย์มีวิถีชีวิตที่สูงกว่าสัตว์เดรัจฉาน อยู่ร่วมกัน โดยไม่เบียดเบียนกัน และรักษาสังคมให้มีสันติสุข

วศิน อินทสระ และคนอื่น ๆ (2533 : 8 - 9) ได้กล่าวว่า มนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญมากที่สุดในโลก เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้ และรับการฝึกอบรมสั่งสอน จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโลกได้ในการเรียนรู้ และการฝึกอบรมเพื่อสะสมประสบการณ์ของชีวิตมนุษย์ ควรได้รับการปลูกฝังคุณธรรม และจริยธรรม ไปพร้อม ๆ กัน เพราะคุณธรรม และจริยธรรมมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทุกคนเป็นอย่างมาก

จากที่กล่าวมาสรุปความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมได้ดังนี้

1. ช่วยให้ชีวิตดำเนินไปด้วยความราบรื่น และสงบ ไม่พบอุปสรรค
2. ช่วยให้เราใช้ชีวิตอย่างมีความสุขอยู่ตลอดเวลา ไม่เพลอตัว ไม่ลี้มัว จะประพฤติปฏิบัติในสิ่งใดก็จะระวังตัวอยู่เสมอ
3. ช่วยสร้างควมมีระเบียบวินัยให้แก่บุคคลในชาติ โดยจะเป็นตัวกำหนดการประพฤติปฏิบัติของบุคคลให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่คนส่วนใหญ่ในสังคมยอมรับว่าถูกต้อง
4. ช่วยควบคุมไม่ให้คนชั่วมีจำนวนมากขึ้น
5. ช่วยทำให้มนุษย์นำความรู้ และประสบการณ์ที่ได้ร่ำเรียนมาสร้างสรรค์แต่สิ่งที่มีคุณค่า
6. ช่วยควบคุมความเจริญทางด้านวัตถุและจิตใจของคนให้เจริญเติบโตไปพร้อม ๆ กัน

2. หลักการในการส่งเสริมพัฒนาการทางคุณธรรม

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2548 : 11) ได้กล่าวถึงหลักการในการส่งเสริมพัฒนาการทางคุณธรรม ไว้ดังนี้

1. มนุษย์ประกอบด้วยรูปและนาม การพัฒนาเด็กจึงต้องพัฒนาทั้งกายและจิตไปพร้อม ๆ กันอย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน จึงจะสามารถวางพื้นฐานที่ดีให้แก่เด็ก เพื่อนำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์
2. มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันมาแต่กำเนิด แต่ทุกคนมีศักยภาพที่สามารถสร้างเสริมให้พัฒนาได้โดยอาศัยเหตุปัจจัยที่มีผลต่อกันและกัน การให้ความรัก เอาใจใส่แก่เด็ก การอบรมบ่มนิสัยและการปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็ก การจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่เด็กเป็นการสร้างเหตุปัจจัยที่ส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาตามศักยภาพของตนไปในทางที่ดีงาม
3. การใช้ชีวิตในแต่ละวันให้เป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อเป็นตัวอย่างให้เด็กปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธศาสนา คือ เว้นชั่ว ทำดี และฝึกสติภาวนาเพื่อให้ใจบริสุทธิ์ สามารถพัฒนาคุณธรรมให้เกิดขึ้นในตัวเด็กได้
4. การเว้นชั่วได้แก่ การรักษาศีล 5 คือ ไม่ฆ่าสัตว์ หรือทำร้ายผู้อื่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่พูดปด ไม่แย่งชิงของรักของผู้อื่น และไม่ดื่มของมึนเมา จะควบคุมความประพฤติของเด็กให้เป็นไปในทางที่ดีงาม
5. การทำดี ได้แก่ การมีคุณธรรมอันเป็นพื้นฐานทางจิตใจที่นำไปสู่การกระทำ การปลูกฝังคุณธรรม อบรมบ่มนิสัยให้เด็กมีความคิดความเห็นที่ถูกต้อง จะนำเด็กไปสู่การกระทำที่ชอบธรรม

คุณธรรมที่ควรปลูกฝังให้แก่เด็กปฐมวัยได้แก่ การมีวินัย มีสติ กตัญญู เมตตา อุตุน ซื่อสัตย์ ขยัน และไม่เห็นแก่ตัว

6. การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ ได้แก่ การฝึกสมาธิสติภาวนาจะช่วยให้เด็กมีจิตใจสะอาด สงบ อันเป็นปัจจัยก่อให้เกิดพัฒนาการทางคุณธรรมและสติปัญญา

7. ธรรมคือหน้าที่ ทุกคนต้องทำตามหน้าที่และรับผิดชอบตามบทบาทของตน หลักธรรมะด้วยทศ 6 ช่วยให้เด็กเรียนรู้ที่จะสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในฐานะที่ตนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

8. ความพอดีหรือทางสายกลาง (มัชฌิมาปฏิปทา) เป็นหลักธรรมที่ควรนำมาปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

9. ความคาดหวังของผู้เลี้ยงดูเด็กที่ต้องการให้เด็กเป็น คนดี มีอิทธิพลต่อเด็กและการพัฒนาเด็กซึ่งควรดำรงไว้เพื่อคงความสมดุลระหว่างค่านิยมทางจิตใจและค่านิยมทางวัตถุ

10. การให้เห็นแบบอย่างที่ดี การเป็นต้นแบบที่ดี และการปฏิบัติตนให้เป็นกัลยาณมิตรต่อเด็กเป็นวิธีการพัฒนาคุณธรรมให้เกิดขึ้นแก่เด็กได้เป็นอย่างดี

11. การจัดสิ่งแวดล้อมทางจิตวิญญาณให้ส่งเสริมค่านิยมและคุณธรรมที่พึงประสงค์ เป็นวิถีทางธรรมชาติในชีวิตไทยที่สามารถปลูกฝังค่านิยม และช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้คุณธรรมต่าง ๆ

12. จริยธรรมของเด็กในช่วงปฐมวัยมีการพัฒนาเริ่มจากขั้นของการกระทำ เพื่อหลบหนีการลงโทษไปสู่ขั้นของการกระทำเพื่อให้ได้รับรางวัล การเข้าใจธรรมชาติของเด็ก การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้เด็กพัฒนาไปสู่ขั้นจริยธรรมที่สูงขึ้นจะสามารถช่วยให้เด็กมีพัฒนาการไปอย่างเหมาะสมกับวัย

13. เด็กปฐมวัยมีความสามารถจำกัดในการควบคุมอารมณ์การเลี้ยงดูไม่ให้เด็กเกิดความคับข้องใจต่างๆ การจัดสภาพแวดล้อมที่กันเด็กออกจากการทำลายสิ่งของ หรือทำร้ายบุคคลเมื่อโกรธ และจัดโอกาสให้เด็กได้ระบายอารมณ์ในทางที่เหมาะสม จะช่วยให้เด็กพัฒนาความสามารถในการควบคุมอารมณ์ได้ดียิ่งขึ้น

14. ความรู้สึกมั่นคง ปลอดภัย เป็นพื้นฐานทางอารมณ์ที่สำคัญสำหรับเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆ การอบรมเลี้ยงดูเด็กด้วยความรักความเอาใจใส่ ไม่ให้เด็กตกอยู่ในสภาพวิตกกังวล หรือหวาดกลัวอย่างรุนแรง จะช่วยสร้างความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยให้แก่เด็ก

15. การปลูกฝังคุณธรรมแก่เด็ก จำเป็นต้องคำนึงถึงอุปนิสัยและพื้นฐานของผู้เลี้ยงและใช้กลวิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกันเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

3. แนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรม 8 ประการ

พัชรี ผลโยธิน และวราณา รักสกุลไทย (2550 : 5) ได้กล่าวถึงคุณธรรม 8 ประการ ประกอบด้วย

1. **ขยัน** ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่องในเรื่องที่ถูกต้อง สู้งานมีความพยายาม ไม่ท้อถอย กล้าเผชิญอุปสรรค รั้งงานที่ทำ ตั้งใจทำหน้าที่อย่างจริงจัง
2. **ประหยัด** ผู้ที่ดำเนินชีวิตความเป็นอยู่อย่าง เรียบง่าย รู้จักฐานะการเงินของตน คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ รู้จักทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ
3. **ซื่อสัตย์** ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลาต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพมีความจริงใจ ปลอดภัยจากความรู้สึกลำเอียง หรืออคติ ไม่ใช่เล่นหักคคคโกงทั้งทางตรงและทางอ้อม รับรู้หน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง
4. **มีวินัย** ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎ ระเบียบ ของสถานศึกษา สถาบัน องค์กรสังคมและประเทศ โดยที่ตนเองยินดีปฏิบัติตามอย่างเต็มใจและตั้งใจยึดมั่นในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อปฏิบัติ รวมถึงการมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม
5. **สุขภาพ** ผู้ที่มีความอ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะมีสัมมาคารวะ เรียบร้อย ไม่ก้าวร้าว รุนแรง หรือวางอำนาจข่มผู้อื่นทั้ง โดยวาจาและท่าทางเป็นผู้ที่มีมารยาทดีงามวางตนเหมาะสมตามวัฒนธรรมไทย
6. **สะอาด** ผู้ที่รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะฝึกฝนจิตใจมิให้ขุ่นมัวมีความแจ่มใสอยู่เสมอ ปราศจากความมัวหมองทั้ง กาย ใจ และสภาพแวดล้อม มีความผ่องใสเป็นที่เจริญตาทำให้เกิดความสบายใจแก่ผู้พบเห็น
7. **สามัคคี** ผู้ที่เปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นรู้บทบาทของตนทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตามที่ดี มีความมุ่งมั่นต่อการรวมพลัง ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อให้การงานสำเร็จลุล่วงสามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้เป็นผู้มีเหตุผล ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์
8. **มีน้ำใจ** ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละความสุขส่วนตน เพื่อทำประโยชน์ให้แก่ผู้อื่น เห็นอก เห็นใจและเห็นคุณค่าในเพื่อนมนุษย์และผู้ที่มีความเดือดร้อน มีความเอื้ออาทรเอาใจใส่ อาสาช่วยเหลือสังคมด้วยแรงกายและสติปัญญาลงมือปฏิบัติการเพื่อบรรเทาปัญหา หรือร่วมสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในชุมชน

4. องค์ประกอบทางจริยธรรม

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 285) ได้กล่าวถึง จริยธรรม ประกอบด้วยลักษณะ 4 อย่าง คือ

- 1) ความรู้เชิงจริยธรรม หมายถึง การมีความรู้ว่าการกระทำใดดีหรือเลว ไม่ควรปฏิบัติในทัศนะของสังคม เป็นความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ ค่านิยม หลักธรรม คำสอนที่เป็นปทัสถานของสังคม
- 2) เจตคติทางจริยธรรม เป็นความรู้สึกรู้สึกของบุคคลเกี่ยวกับลักษณะนั้น ๆ เพียงใด เจตคติเชิงจริยธรรมของบุคคลจะสอดคล้องกับค่านิยมของสังคมก็ได้ เจตคติเชิงจริยธรรมจะรวมความรู้และความรู้ถึงในเรื่องนั้นเข้าด้วยกัน
- 3) เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผลในการเลือกที่จะกระทำ หรือเลือกที่จะไม่กระทำ พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และจะแสดงให้เห็นถึงแรงจูงใจในการกระทำนั้น ๆ
- 4) พฤติกรรมเชิงจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรืองดเว้นการแสดงพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎเกณฑ์ และค่านิยมของสังคม

5. ทฤษฎีเพื่อพัฒนาจริยธรรม

ทฤษฎีเพื่อพัฒนาจริยธรรม ประกอบด้วย

- 1) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์
- 2) ทฤษฎีการพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก
- 3) ทฤษฎีการพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวทางการเรียนรู้ทางสังคม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- 1) ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของเพียเจต์

เพียเจต์ (Piaget 1958 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : 286) มีแนวคิดว่าพัฒนาการของจริยธรรมของบุคคล มีความสัมพันธ์กับความคิดความเข้าใจของคน ซึ่งมีการพัฒนาตามลำดับขั้นความคิดความเข้าใจ เป็นผลจากการปรับระบบความคิด หรือปรับตัวด้วยการรับประสบการณ์ใหม่ เข้าใจระบบความรู้ความเข้าใจให้สอดคล้องกับประสบการณ์ใหม่ที่ได้นั้น

เพียเจต์ได้พบว่า ความสามารถในการทำความเข้าใจกฎเกณฑ์และความถูกต้องของการกระทำจะขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะทางสมองและสติปัญญาของผู้เรียน โดยแบ่งการพัฒนาการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

- 1.1) ขั้นการมีจริยธรรมโดยการบังคับ จริยธรรมในลักษณะนี้จะพบในเด็กที่ต่ำกว่า 8 ปี โดยในขั้นนี้จะเชื่อฟังคำสอนและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ โดยไม่มีข้อสงสัยและไม่ต้องการเหตุผล ลักษณะความคิดความเข้าใจเชิงจริยธรรมของเด็ก จะมีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ

การเชื่อว่า ดี-เลว ถูก-ผิด ของการกระทำอยู่ที่ความเสียหายที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นผลของการกระทำ โดยไม่ใส่ใจกับเจตนาของผู้กระทำ และเด็กก็จะเชื่อด้วยว่าในเวลาทีตนกระทำผิดหรือไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่ ก็จะได้รับโทษที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ถึงแม้ผู้ใหญ่จะไม่เห็นและไม่ลงโทษ แต่สิ่งศักดิ์สิทธิ์หรืออำนาจลึกลับที่มองไม่เห็นก็จะลงโทษ ดังนั้นเด็กจึงคิดและเชื่อว่าการถูกลงโทษเป็นการชดใช้ความผิด ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษตามความร้ายแรงของความผิดที่ได้กระทำ เช่น เด็กที่ทำไข่แตกไม่ว่าจะโดยเจตนาหรือไม่ก็ตาม ต้องถูกลงโทษตามจำนวนไข่ที่แตก เด็กที่แอบเล่นไฟและถูกไฟไหม้มือ ก็จะเข้าใจว่า ไฟที่ไหม้มือนั้นเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ลงโทษตน ฐานไม่เชื่อฟังข้อห้ามของผู้ใหญ่กล่าวคือ จริยธรรมในขั้นนี้คือ การยอมทำดีเพราะกลัวการถูกลงโทษ

1.2) ขั้นการมีจริยธรรมด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาของเด็กที่มีวัยสูงกว่า 8 ปี ความรู้ความเข้าใจของเด็กจะพัฒนามาขึ้น เข้าใจในเรื่องนามธรรมมากขึ้น ใช้เหตุผลมากขึ้น เด็กในวัยนี้จะเข้าใจเรื่องความร่วมมือ การตอบแทน การยอมรับนับถือกันและกัน และสามารถจะเข้าใจได้ว่าข้อกำหนด กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ไม่ใช่สิ่งตายตัว แต่เป็นเรื่องที่มีพื้นฐานมาจากการให้และการรับ ซึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือยืดหยุ่นได้ เด็กยอมรับสิทธิของผู้อื่น รู้จักการพิจารณาความถูกผิดด้วยการกระทำ ที่มีเจตนาและไม่มีเจตนาของผู้กระทำ และผลของการกระทำควบคู่ไปกับการพิจารณาเหตุการณ์และสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง รู้จักใช้เหตุผล หลักความยุติธรรม ในการตัดสินใจ ความหนักเบาของการลงโทษ กับความรุนแรงมากน้อยของการกระทำผิดรวมทั้งรู้จักให้อภัย การยินยอมให้ผู้กระทำผิดได้ ทำความดีความชอบ

การที่จะพัฒนาจริยธรรมให้แก่เด็กนั้น ควรให้เด็กได้มีประสบการณ์และปล่อยให้เขาได้จัด และปรับระบบของประสบการณ์ ความรู้ความเข้าใจและตัดสินใจด้วยตัวของเขาเอง การที่เด็กจะพัฒนาจริยธรรมและควรรู้ความเข้าใจได้ดีมากขึ้นเพียงใด ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการคือ สติปัญญา ความสามารถของเด็ก และคุณภาพของสิ่งแวดล้อม

2) ทฤษฎีการพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก

โคลเบอร์ก (Kohlberg 1969 ; อ้างถึงในปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : 288) ได้ศึกษาระดับพัฒนาการด้านจริยธรรมของบุคคล ด้วยการสร้างสถานการณ์จำนวนหนึ่ง นำไปถามคนในสังคมและวัฒนธรรมต่าง ๆ แล้วนำคำตอบซึ่งเป็นคำตอบที่แสดงถึงการตัดสินใจและเหตุผลในการตัดสินใจที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นคำถามนั้น มาเป็นพื้นฐาน ในการจัดแบ่งขั้นพัฒนาการทางจริยธรรม

แบ่งพัฒนาจริยธรรมเป็น 3 ระดับ แต่ละระดับเป็น 2 ขั้นรวมทั้งหมดเป็น 6 ขั้น
ดังนี้

2.1) ระดับก่อนกฎเกณฑ์ (Preconventional Level)

2.1.1) การใช้จริยธรรมของผู้อื่น พบมากในเด็กที่อายุต่ำกว่า 7 ปี การกระทำที่ดีคือ กิจกรรมที่ทำแล้วไม่ถูกลงโทษ เด็กจะเชื่อฟังและทำตามผู้ใหญ่ เพื่อตนจะได้ไม่ถูกลงโทษ

2.1.2) รักษาผลประโยชน์ของตนเป็นใหญ่ เป็นลักษณะของการเห็นความสำคัญและพอใจที่จะประพฤติ ซึ่งเป็นผลให้ตนได้รับรางวัลและสิ่งตอบแทน และคำนึงถึงการได้รับการตอบแทนเป็นหลัก พบมากในเด็กระหว่าง 7 – 10 ปี

2.2) ระดับทำตามกฎเกณฑ์ (Conventional Level)

2.2.1) การยอมรับของกลุ่ม การทำตามความคาดหวังของบุคคลที่มีความสำคัญในทัศนคติของเด็ก เด็กจะคล้อยตามการชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะเพื่อนหรือผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิด พฤติกรรมดีเป็นพฤติกรรมที่กลุ่มหรือคนที่เด็กนับถือเห็นว่าดี พฤติกรรมไม่ดีคือพฤติกรรมที่คนอื่นเห็นว่าไม่ดี พบในเด็กอายุ 10 – 13 ปี

2.2.2) ระเบียบของสังคม เป็นขั้นที่ถือเอาหน้าที่และการรักษาระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมเป็นหลักในการปฏิบัติ เด็กจะเข้าใจถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ และสรีทธาต่อเกณฑ์ของสังคม จนยึดถือเป็นหลักปฏิบัติโดยขาดการยึดหยุ่น พบมากในวัย 13 – 16 ปี

2.3) ระดับมีจริยธรรมอย่างมีวิจารณญาณ (Post Conventional Level)

2.3.1) สัญญาสังคม บุคคลที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป จะพัฒนาได้ถึงขั้นนี้ โดยเขาถือว่าการทำตามมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่สังคมและคนส่วนใหญ่ยอมรับว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง แต่ก็ยอมรับว่าค่านิยมปทัสถานและเกณฑ์ทางสังคมจะยึดหยุ่นได้ตามเหตุผลและสถานการณ์ บุคคลที่มีการพัฒนาถึงขั้นนี้ จะมีหลักการในการตัดสินใจ เคารพตนเองและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม

2.3.2) คุณธรรมสากล เป็นขั้นที่บุคคลสามารถพัฒนากฎเกณฑ์และหลักการทางจริยธรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยมีหลักยึดของตนเอง เช่น ความยุติธรรม คุณภาพ ความรับผิดชอบ เป็นหลักการที่เขาได้พิจารณาและตัดสินใจที่จะเลือกทำในสิ่งที่เห็นว่าถูกต้องดีงามแล้ว และสามารถจัดเข้าในระบบจริยธรรมจนเป็นอุดมการณ์ โดยไม่ต้องผูกพันกับกฎเกณฑ์ของสังคมและผู้อื่น

3) ทฤษฎีการพัฒนาการทางจริยธรรมตามแนวทางการเรียนรู้ทางสังคม

แบนดูลา (Bandura 1977 ; อ้างถึงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 292) ได้เสนอแนวความคิด ดังนี้

3.1) สิ่งที่เราเรียนรู้ การเรียนรู้ของคนเรานั้นเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ซึ่งกลายเป็นความเชื่อ ที่มีผลต่อการควบคุมพฤติกรรมและเมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้น บุคคลก็จะมีความคาดหวังล่วงหน้าเกี่ยวกับการเกิดของผลจากกระทำนั้นได้ ทำให้ตัดสินใจได้ว่า ควรทำหรือไม่ทำ

3.2) วิธีการเรียนรู้ การเรียนรู้เกิดจากประสบการณ์ ซึ่งมีทั้งประสบการณ์ตรงและประสบการณ์ทางอ้อม โดยการสังเกต อ่าน ฟัง การบอกเล่าที่เกิดกับผู้อื่น ทำให้คนเรามีการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง

3.3) ความเชื่อ ผลจากการเรียนรู้อยู่ในรูปของความเชื่อว่าสิ่งหนึ่งจะสัมพันธ์กับอีกสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้เกิดจากสังเกตและการคิดของบุคคล รวมทั้งการบอกเล่าจากบุคคลอื่น ความเชื่อนี้สามารถกำหนดพฤติกรรมของบุคคลได้

3.4) การควบคุมพฤติกรรมด้วยความรู้และความเข้าใจ บุคคลมีความรู้ความเข้าใจได้ และสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ตนรู้ได้ รวมทั้งมองเห็นผลการกระทำที่จะเกิดตามมา ซึ่งอาจดีหรือเลว ทำให้สามารถตัดสินใจได้ว่า ควรทำหรือไม่ควรทำได้

3.5) จริยธรรม หมายถึง หลักการ กฎเกณฑ์ แนวทางของการประพฤติ ปฏิบัติ บุคคลสามารถประเมินได้ถึงความผิดถูกของการกระทำ

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมถือว่า การตัดสินใจทางจริยธรรมเป็นกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับความผิดถูกของการกระทำ ตามหลักของการประพฤติ พฤติกรรมของบุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการตัดสินใจความถูกผิดของพฤติกรรม จึงใช้เกณฑ์ที่แตกต่างกันและน้ำหนักต่างกัน

3.6) การบังคับตนเอง บุคคลสามารถบังคับตนเองที่จะประพฤติหรือละเว้นการประพฤติได้ ตามมาตรฐานของตนเอง ตามการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และอ้อมของตนเอง ความสามารถในการบังคับตนเองนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางสังคม หากการเสริมแรงเป็นไปในทางบวกก็มีแนวโน้มที่จะละเว้นไม่ปฏิบัติในสิ่งไม่ดี และประพฤติในสิ่งดีงาม เป็นต้น

6. แนวคิดเกี่ยวกับการนำคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

วิสัยทัศน์มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2554 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นสถาบันอุดมศึกษา แห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับศาสตร์สากล (มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2550 : 3,9-10)

เมื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวิสัยทัศน์ที่ต้องการผลิตบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม คณะครุศาสตร์จึงมีวิสัยทัศน์ ที่สอดคล้องกับทางมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คือ มุ่งมั่นผลิตบัณฑิตครูให้เป็นผู้มีความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพ และเป็นศูนย์การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง โดยมีวัตถุประสงค์ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการผสมผสานภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน สร้างองค์ความรู้โดยการเรียนผ่านกิจกรรม การทำงาน การแก้ปัญหาและการเรียนรู้จากทีม
2. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้เฉพาะทางสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครูด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้และการได้รับแบบอย่างที่ดีจากผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน
คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์คณะครุศาสตร์
  1. เป็นคนดี มีจุดมุ่งหมายของชีวิต มีหลักการในการดำเนินชีวิต เข้าถึงความงาม และความดีของชีวิตมีพลังและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตน และพัฒนาความก้าวหน้าของส่วนรวม รักชุมชน และท้องถิ่น สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
  2. เป็นคนเก่ง มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศอย่างน้อยสองภาษา มีความรักในการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดและแก้ปัญหา สามารถเผชิญสถานการณ์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
  3. เป็นครูดี เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน มีคุณสมบัติของความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
  4. เป็นครูเก่ง มีปรีชาสามารถในการจัดการศึกษา และจัดการเรียนรู้ รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย จึงมีปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย จุดประสงค์ ที่สอดคล้องกับ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และคณะครุศาสตร์ ดังนี้

สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

จากประวัติและโครงสร้างหน่วยงานคณะครุศาสตร์ จะเห็นได้ว่า สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยหน่วยงานหนึ่งในคณะครุศาสตร์ โดยสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้กำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสาขาวิชา ดังนี้ (คณะกรรมการโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย, 2544 : 1-5)

ปรัชญา

ผลิตครูดี มีคุณธรรม สร้างสรรค์ประสบการณ์ และศรัทธาในวิชาชีพครูปฐมวัย

วิสัยทัศน์

มุ่งมั่นผลิตบัณฑิตผู้ทรงความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพ มีความเอื้ออาทรต่อเด็กปฐมวัย และสร้างสายใยสู่ครอบครัว

พันธกิจ

1. ผลิตบัณฑิตโปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
2. วิจัยและพัฒนาการศึกษาศึกษาปฐมวัย เพื่อพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัยให้มีพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
3. ให้บริการทางวิชาการเกี่ยวกับข้อมูลการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยแก่สังคม
4. พัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อปฐมวัย
5. ทำนุศิลปวัฒนธรรมให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น
6. สร้างสรรค์งานวิชาการปฐมวัยให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

นโยบาย

1. ด้านการเรียนการสอน
  - 1.1 ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนเป็นผู้แนะนำ กำหนดกิจกรรมและสร้างบรรยากาศให้เกิดการเรียนรู้
  - 1.2 เน้นฝึกทักษะเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกรายวิชา ต้องมีแนวการสอน
  - 1.3 มีการประเมินผู้เรียนและผู้สอนทุกภาคเรียน
2. ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฐมวัย
  - 2.1 เตรียมความพร้อมของนักศึกษาก่อนออกฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูปฐมวัย
  - 2.2 เลือกแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูปฐมวัยที่อยู่ในท้องถิ่น
  - 2.3 มีการนิเทศติดตามผลอย่างน้อยคนละ 2 ครั้ง
3. ด้านบุคลากร
  - 3.1 ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถ มีการพัฒนาทางด้านวิชาการอยู่เสมอ โดยมีการเข้าร่วมอบรม ประชุมสัมมนา ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
4. ด้านการผลิตสื่อ
  - 4.1 ส่งเสริมให้ผู้สอนผลิตสื่อการสอนปฐมวัย ที่เป็นเอกสารประกอบการสอน ตำราทางวิชาการปฐมวัย

จุดประสงค์

บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณภาพดังนี้

1. ด้านความรู้

1.1 มีความรู้ ความเข้าใจบทบาทหน้าที่และเทคนิควิธีการปฏิบัติหน้าที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 มีความรู้ความเข้าใจทฤษฎี หลักการ และวิธีการทางจิตวิทยาการศึกษาทักษะการสอน การใช้สื่อการสอน และการวัดผลประเมินผลการศึกษาปฐมวัย

1.3 มีความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธีการที่จะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาการศึกษาปฐมวัยให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

1.4 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสังคมและวิทยาการใหม่ ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย วัฒนธรรม วัฒนธรรมนิยมประเพณี การเมือง การปกครองของไทย ตลอดจนวิวัฒนาการอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1.5 มีความรู้ความเข้าใจในวิชาการศึกษาปฐมวัย ที่จะนำไปใช้สอนในระดับปฐมวัยศึกษา และที่จะเป็นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงต่อไป

2. ด้านเทคนิควิธี

2.1 มีความสามารถในการประยุกต์ทฤษฎี และหลักการที่ได้ศึกษาไปสู่การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 มีทักษะในด้านภาษา โดยสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้

2.3 มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล และสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้

2.4 มีทักษะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับลักษณะวิชาการศึกษาปฐมวัย

2.5 มีความสามารถในการเลือกใช้สื่อ และเลือกใช้วิธีการวัดผล ประเมินผลการสอนที่เหมาะสมกับวิชาการศึกษาปฐมวัย

3. ด้านคุณลักษณะบัณฑิต

3.1 มีเจตคติที่ดี และตระหนักในคุณค่าของวิชาการศึกษา และวิชาชีพทางการศึกษาปฐมวัย มีเจตคติและจรรยาบรรณของครูที่ดีถูกต้องเหมาะสม

3.2 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลและทันสมัย(มองกว้าง คิดไกล ใฝ่ดี)

3.3 มีสุขนิสัยที่ส่งเสริมพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

3.4 มีจิตสำนึกในความเป็นครูปฐมวัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตน และมีความสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ดี

3.5 ความเป็นประชาธิปไตย กระตือรือร้นที่จะมีส่วนร่วม ในการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดี และเป็นผู้นำของสังคมที่ดีได้

3.6 มีความซาบซึ้งในคุณค่าของสัจธรรม ความดี ความงาม และการดำรงตนให้มีคุณค่าต่อสังคม

3.7 มีความอดทนไม่ท้อแท้ต่อการปฏิบัติงานอาชีพครูปฐมวัยได้ดี

3.8 มีความซาบซึ้งในศิลปะ สุนทรียภาพ

3.9 มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลา เอื้ออาทรต่อความทุกข์ยากของผู้อื่น

3.10 มีคุณธรรม จริยธรรม และยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครูปฐมวัย

3.11 มีความคิดอย่างมีเหตุผล และสามารถแสดงความคิดเห็น ได้อย่างชัดเจน

3.12 มีจิตสำนึกเป็นผู้ที่ใฝ่หาความรู้ มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองและงาน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความมุ่งมั่นในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ทรงความรู้ คู่คุณธรรม มีคุณภาพและมีศรัทธาในวิชาชีพ มีความเอื้ออาทรต่อเด็กปฐมวัยและสร้างสายใยสู่ครอบครัว ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของบัณฑิตที่จะสำเร็จการศึกษาออกไปทำประโยชน์ให้กับสังคม

หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

การผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ก่อนปีการศึกษา 2547 ได้ผลิตบัณฑิต ระดับครุศาสตร์บัณฑิต 4 ปี ตามหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พ.ศ.2543 และในปัจจุบันปีการศึกษาตามหลักสูตรวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ส่วนนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และ 4 ได้จัดการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สถาบันราชภัฏ หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช 2546 ขอกล่าวถึง ดังนี้

หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตสถาบันราชภัฏ หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช 2546

หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต สถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2546 ได้พัฒนาจากพื้นฐานความต้องการ การผลิตครูให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่ต้องการให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน ทำให้จำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาขึ้นอยู่กับการผลิตครู ดังนั้นในเดือนสิงหาคม พุทธศักราช

2544 สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ ได้มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สรภ. 878/2544 เรื่องแต่งตั้ง คณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาคณะของสถาบันราชภัฏ เพื่อการปฏิรูปการศึกษาไทยขึ้น ให้ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี สำหรับผลิตครูสถาบันราชภัฏให้มีคุณภาพและ มาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง เพื่อการดำเนินงานผลิตครูแนวใหม่ ตั้งแต่ปี การศึกษา 2547 เป็นต้นไป โดยจัดทำหลักสูตรจำนวน 8 สาขาวิชาเอกหรือโปรแกรมวิชา โดยเน้น สาขาที่ขาดแคลนและกลุ่มวิชาที่กำหนดในสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปกรรม การศึกษาปฐมวัยและ การศึกษาพิเศษ จะขอเสนอเฉพาะหลักสูตรวิชาเอกการศึกษาปฐมวัย ดังต่อไปนี้

หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย

ชื่อปริญญา

ชื่อเต็ม ครุศาสตร์บัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย)

Bachelor of Education in Early Childhood Education

ชื่อย่อ ค.บ. (การศึกษาปฐมวัย)

B.Ed. (Early Childhood Education)

ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตเป็นหลักสูตรผลิตครูชั้นวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพ (Capability) ดำเนินชีวิตด้วยปัญญาสามารถบูรณาการความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรมแห่งวิชาชีพไปสู่การจัดการ การศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีสติปัญญา ความสามารถ และอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมี ความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถเผชิญปัญหาหรือวิกฤตได้ด้วยสติปัญญา

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลิตครูในมิติใหม่ที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ให้บัณฑิตครูมีคุณภาพ มีศักดิ์ศรีความเป็น ครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นชั้นวิชาชีพครู เป็นชั้นวิชาชีพที่มีความสามารถในการจัด การเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีและเก่ง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง โดยการผสมผสานภาคทฤษฎีและ ภาคปฏิบัติเข้าด้วยกัน สร้างองค์ความรู้โดยการเรียนผ่านกิจกรรม การทำงาน การแก้ปัญหาและ การเรียนรู้จากทีม
2. เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้เฉพาะทาง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี
3. มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกของความเป็นครูด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้และการได้รับ แบบอย่างที่ดีจากผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้เรียน

คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

1. สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่าจากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง

2. มีคุณสมบัติอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ของกระทรวงศึกษาธิการหรือคณะกรรมการบริหารโครงการผลิตครูการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปริญญาตรี (หลักสูตร 5 ปี) และข้อกำหนดในมาตรฐาน โพรแกรมวิชาที่ศึกษา

บัณฑิตครูศาสตร์ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. เป็นคนดี มีจุดมุ่งหมายของชีวิต มีหลักการในการดำเนินชีวิต เข้าถึงความงาม และความคิดของชีวิตมีพลังและความมุ่งมั่นในการพัฒนาตน และพัฒนาความก้าวหน้าของส่วนรวม รักชุมชน และท้องถิ่น สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

2. เป็นคนเก่ง มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอย่างน้อยสองภาษา มีความรักในการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความคิดและแก้ปัญหา สามารถเผชิญสถานการณ์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

3. เป็นครูดี เข้าใจธรรมชาติของผู้เรียน มีคุณสมบัติของความเป็นกัลยาณมิตรกับผู้เรียนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีจริยธรรมแห่งวิชาชีพ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. เป็นครูเก่ง มีวิชาสามารถในการจัดการศึกษา และจัดการเรียนรู้ รอบรู้และเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่ตนถนัด มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรครูศาสตร์บัณฑิต 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ความเป็นมา

ในปี พ.ศ. 2547 สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ ได้รับการยกฐานะขึ้น เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2547 และมหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกภาควิชา/โปรแกรมวิชา ทำการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสม มีคุณภาพและทันสมัยยิ่งขึ้น รวมถึงรัฐบาลได้ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัยมากขึ้น สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ได้กำหนดเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม มีความรู้ความสามารถในศาสตร์ของการศึกษาปฐมวัยและสามารถนำความรู้ไปพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนาดน พัฒนางาน พร้อมทั้งจะเป็นครูและผู้บริหารด้านการศึกษาปฐมวัย สามารถทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานอื่นได้

และสามารถนำการศึกษาปฐมวัย สามารถทำงานร่วมกับครอบครัว ชุมชนและหน่วยงานอื่นได้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการศึกษาระดับสูง หรือทำงานศึกษาค้นคว้าวิจัย ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและประเทศชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว โปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยจึงได้ปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต 5 ปี สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 โดยปรับปรุงจากหลักสูตร ครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พุทธศักราช 2546 และใช้จัดการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2549 จนถึงปัจจุบัน สาระสำคัญมี ดังนี้ (โปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. 2548 : 1-21)

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย	หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย
ภาษาอังกฤษ	Bachelor of Education in Early Childhood Education
2. ชื่อปริญญา

ภาษาไทย	ชื่อเต็ม : ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาศึกษาปฐมวัย) ชื่อย่อ : ค.บ.(การศึกษาศึกษาปฐมวัย)
ภาษาอังกฤษ	ชื่อเต็ม : Bachelor of Education (Early Childhood Education) ชื่อย่อ : B.E.d. (Early Childhood Education
3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ
สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
4. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร

ผลิตครูดี มีคุณธรรม สร้างสรรค์ประสบการณ์ และศรัทธาในวิชาชีพครูปฐมวัย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

- มีความรู้ เข้าใจ เชี่ยวชาญในศาสตร์การศึกษาศึกษาปฐมวัย และมีทักษะในวิชาชีพสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพ
- มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักประยุกต์ใช้ทฤษฎี นวัตกรรม เทคโนโลยีและหลักการศึกษาศึกษาปฐมวัยไปสู่การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูปฐมวัย

- ใฝ่หาความรู้ ความจริง พัฒนาตนเองและชุมชนเพื่อสร้างภูมิปัญญาไทยมีศรัทธาในความเป็นครูปฐมวัย ยึดมั่นในจรรยาบรรณของวิชาชีพครูและมีทักษะทางสังคมเพื่อใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข

- รู้จักคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

- มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามปรัชญาของ

หลักสูตร

5. กำหนดการเปิดสอน

เปิดดำเนินการเรียนการสอนตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 เป็นต้นไป

6. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า จากสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองมีคุณสมบัติอื่นๆ ตามหลักเกณฑ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

7. การคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

ตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

8. ระบบการศึกษาและการจัดการศึกษา

ระบบการศึกษา

ระบบการศึกษาเป็นแบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ 1 ภาคการศึกษาปกติ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต มีสัดส่วนเทียบเคียงกันได้กับการศึกษาภาคปกติ

การจัดการศึกษาเป็นแบบรายวิชา โดยมีสัญลักษณ์ น(ท-ป)

น หมายถึง จำนวนหน่วยกิตของรายวิชา

ท หมายถึง จำนวนเวลาเรียนทฤษฎี โดย 1 หน่วยกิต เท่ากับ 1 ชั่วโมง/สัปดาห์

ป หมายถึง จำนวนเวลาเรียนภาคปฏิบัติ โดย 1 หน่วยกิต เท่ากับ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

8.1 การคิดหน่วยกิต

8.1.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยาย หรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

8.1.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกปฏิบัติหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

8.1.3 การฝึกงานหรือการฝึกประสบการณ์ ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

8.2 การจัดการศึกษา

8.2.1 การจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะและคุณลักษณะของความเป็นครู จัดให้นักศึกษาได้นำความรู้ความสามารถทางด้านทฤษฎีมาสู่การฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสม

8.2.2 การปฏิบัติการสอน นักศึกษาจะต้องปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการสอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการคุศสภากำหนด

9. ระยะเวลาการศึกษา

ระยะเวลาการศึกษาใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปีการศึกษาสำหรับการลงทะเบียน เรียนไม่เต็มเวลา

10. การลงทะเบียนเรียน

การลงทะเบียนเรียนให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิตในแต่ละภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และมีจำนวนหน่วยกิต รวมไม่น้อยกว่า 175 หน่วยกิต

11. การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา

เป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการเรื่องเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ดังนี้

11.1 สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

11.2 เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตามหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า

11.3 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

11.3.1 มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร

11.3.2 ผ่านเงื่อนไขอื่น ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์กำหนด

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระสมุห่ไทยสวัสดิ์ โสสันตา (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมด้านวินัยของพระนิสิตวิทยาลัยสงฆ์นครพนม จังหวัดนครพนม โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต

การศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ดังนั้นในการจัดการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีงาม จึงต้องให้มีการพัฒนาในด้านการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมในการดำเนินชีวิต และเพื่อที่จะให้ผู้เรียนได้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมด้านวินัยของพระนิสิต วิทยาลัยสงฆ์นครพนม โดยใช้กรอบการดำเนินงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในด้านวินัยของพระนิสิต 6 ด้าน ได้แก่ (1) วินัยด้านการตรงต่อเวลา (2) วินัยด้านความประพฤติตนอยู่ในสมณะสาธูป (3) วินัยด้านสามัคคีระหว่างกัน (4) วินัยด้านความรับผิดชอบ (5) วินัยด้านการแต่งกาย และ (6) วินัยด้านการแสดงความเคารพ โดยใช้นวัตกรรมในการพัฒนา คือการนิเทศแบบกัลยาณมิตร และใช้วิจัยปฏิบัติการ ดำเนินการเป็น 2 วงจร มีครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 4 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

ก่อนการดำเนินการพัฒนา พระนิสิตไม่ค่อยมีระเบียบวินัยเท่าที่ควร กล่าวคือ พระนิสิตยังไม่มีมาตรงต่อเวลา การแสดงความเคารพยังไม่ถูกต้องตามสถานการณ์ แม้กระทั่งการนุ่งห่มจีวรก็ยังไม่ถูกต้องตามหลักในการนุ่งห่มจีวร หลังจากการดำเนินการพัฒนาโดยนิเทศแบบกัลยาณมิตรตามขั้นตอนวิจัยเชิงปฏิบัติการ 2 วงรอบแล้วปรากฏว่า พระนิสิตมีวินัยดีขึ้นในระดับที่น่าพอใจใน 4 ด้าน คือ ด้านประพฤติตนในสมณะสาธูป ด้านการแสดงความเคารพ ด้านความสามัคคี ด้านการแต่งกาย ส่วนอีก 2 ด้าน คือ ด้านการตรงต่อเวลาและด้านความรับผิดชอบต่อพระนิสิตยังไม่สามารถปฏิบัติตนได้เป็นที่น่าพอใจเท่าที่ควร การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยของพระนิสิต วิทยาลัยสงฆ์นครพนม จังหวัดนครพนม เป็นแนวทางหนึ่งที่จะใช้เป็นข้อเสนอสู่ผู้บริหารโรงเรียน และสถานศึกษาในการพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับสถานศึกษาต่อไป

พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนางานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษาไว้ในมาตรา 6 ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” ทุกสถาบันต้องมีการพัฒนาคุณลักษณะของนักศึกษาเพื่อให้เป็นพลเมืองดีต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้วิธีวิจัยปฏิบัติการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การปฏิบัติ การสังเกต และการสะท้อนผล โดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ศึกษาค้นคว้า และคณะครูอาจารย์ในสถาบันฯ ที่สมัครใจเข้าร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 41 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 141 คน ประกอบด้วย นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ ชั้นปีสุดท้าย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ โดยการจัดกระทำและตรวจสอบข้อมูล ใช้เทคนิคการตรวจสอบข้อมูลหลายมิติ (Triangulation Technique) ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏดังนี้

ก่อนการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ พบว่า ผู้บริหาร บุคลากร ไม่ให้ความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาเท่าที่ควร การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษายังไม่เหมาะสม อาจารย์ผู้สอนไม่มีการสอดแทรกคุณธรรมในรายวิชาที่ตนเองสอน ส่งผลให้นักศึกษามีความประพฤติที่ขาดคุณธรรมจริยธรรมที่ดี

หลังการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาการประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาดูงาน การมอบหมายงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการในวงรอบ 1 พบว่า ผู้บริหาร บุคลากรมีความตระหนักเห็นความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น ได้แนวทางวิธีการเทคนิคใหม่ ๆ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาเหมาะสมมากขึ้น แต่อาจารย์ผู้สอนยังไม่มีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในรายวิชาที่ตนเองสอน จึงได้ดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์ประชุมเชิงปฏิบัติการตามขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการในวงรอบ 2 พบว่า อาจารย์ผู้สอนมี

ความตระหนักให้ความสำคัญใช้เทคนิคการสอนการจัดการเรียนการสอนแบบ บูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมในรายวิชาของตนเองพร้อมใช้วิธีการในชั้นเรียน มีการรายงานผลการสอนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาเป็นระยะ นับว่าได้ผลดีเป็นที่น่าพอใจ

สรุปผลการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ โดยใช้ขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการช่วยให้การดำเนินงานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมนักศึกษาพัฒนามากขึ้นและมีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการพัฒนานักศึกษาในด้านคุณธรรม ทำให้นักศึกษามีการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม

สว่าง ชูช่วย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ การประเมินครั้งนี้ ใช้รูปแบบการประเมินแบบซิป โมเดล (CIPP MODEL) แบ่งเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลที่ได้รับ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 ที่เข้าร่วมอบรมในโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ณ โรงเรียนผู้นำ ของมูลนิธิพลตรี จำลอง ศรีเมือง จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 111 คน ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Form) แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9700 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัยพบว่า

1) ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 111 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 5707 เพศหญิง ร้อยละ 42.3 ด้านสถานภาพทางครอบครัว พบว่า ส่วนมาก มีบิดามารดาอยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 73.3) ส่วนด้านอาชีพของบิดา มารดา พบว่า ส่วนมากบิดามารดาประกอบอาชีพคล้ายกัน คือ กสิกรรม (ทำนา) และส่วนมากอาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 46.38)

2) ผลการประเมิน โครงการทั้ง 4 ด้าน ภาพรวมของความคิดเห็นด้านความเหมาะสมทั้งหมดอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.29) โดยด้านที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านปัจจัยเบื้องต้น (ค่าเฉลี่ย 4.33) รองลงมาคือ ด้านกระบวนการ (ค่าเฉลี่ย 4.30) อันดับ 3 ด้านบริบท (ค่าเฉลี่ย 4.29) และสุดท้ายด้านผลที่ได้รับ (ค่าเฉลี่ย 4.27)

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. (2544). **มาตรฐานโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประเวศ วะสี. (2550). **ระบบการศึกษาที่คุณธรรมนำความรู้**. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. (2548). **หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. (2547). **การพัฒนางานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2540). **การพัฒนาจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระสมุห์ไทยสวัสดิ์ โสสันตา. (2546). **การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยของพระนิสิตวิทยาลัยสงฆ์ นครพนม จ.นครพนม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรี ผลโยธิน และวรรณาท รักสกุลไทย. (2550). **เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัย”**. ณ ห้องประชุมเฟื่องฟ้า อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ วันที่ 27 – 28 สิงหาคม 2550.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2550). **ประกันคุณภาพคณะครุศาสตร์**. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วสิน อินทสระ และคนอื่นๆ. (2533). **จริยธรรมกับบุคคล**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สว่าง ชูช่วย. (2551). **การประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : פרิกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานพัฒนาการฝึกหัดครู. (2543). **ความก้าวหน้าการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบัน ราชภัฏ**. กรุงเทพฯ : เสมอธรรม.
- อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ. (2541). **รายงานการวิจัยความรู้สึก ความพึงพอใจ และความห่วงใยต่อ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ของนักศึกษาภาคปกติปีสุดท้าย ปีการศึกษา 2540**. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

บทที่ 3

การดำเนินงานวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ภาคปกติ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 และได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนมาอย่างน้อย 2 ภาคเรียน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 63 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 56 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 51 คน รวมทั้งหมดจำนวน 240 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา ภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

2.1 นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมมาจากที่ใดบ้าง

2.2 นักศึกษามีเทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรมอย่างไรบ้าง

2.3 นักศึกษาแสดงพฤติกรรมต่อไปนี้น้อยเพียงใด

ลักษณะของแบบสอบถามแต่ละข้อ เป็นแบบเลือกตอบและแบบประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับของข้อคำถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ เทคนิคการเรียนรู้และการถ่ายทอด และการแสดงพฤติกรรมในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน	=	มากที่สุด
4 คะแนน	=	มาก
3 คะแนน	=	ปานกลาง
2 คะแนน	=	น้อย
1 คะแนน	=	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่อไปนี้

- อะไร
- 3.1 ปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาคือ
  - 3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ รัมฤทธิ์ โดยดำเนินการขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัย เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
2. กำหนดขอบเขตของคำถามจากตัวแปรในเรื่องของคุณธรรมจริยธรรมดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถาม ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงในเนื้อหาและความเหมาะสมของข้อความ ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์มัลลิกา เจริญพจน์	หัวหน้าสาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พัฒน์ภู บุญคลัง	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
อาจารย์ฐิตาภรณ์ เวียงวิเศษ	หัวหน้ากลุ่มวิชาทดสอบและวิจัยการศึกษา
	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4. ปรับปรุงข้อคำถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
5. จัดพิมพ์แบบสอบถาม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดย

1. นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 จำนวน 240 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2552
2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำข้อมูล ไปหาค่าสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) แต่ละข้อโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1978 : 174 – 176 ; อ้างอิงมาจาก อนันต์ชัย พงษ์สุวรรณ. 2541 : 18) ดังนี้
  - ค่าเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง มากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 1.50 - 3.49 หมายถึง น้อย
  - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย

1. หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนของข้อมูล

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ	S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ข้อมูลแต่ละจำนวน
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในชุดนั้น
	N	แทน	จำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัย ได้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ และข้อเสนอแนะ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.25 รองลงมาได้แก่ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 3.75

อายุ 19 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.42 รองลงมาอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.17 และอายุ 24 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 4.58

นักศึกษากำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5/3 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.25 รองลงมาระดับ ค.บ. 5/1 ม. 1 คิดเป็นร้อยละ 14.58 และ ค.บ.5/2 ม. 1 มีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 9.58 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 240)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	9	3.75
1.2 หญิง	231	96.25
2. อายุ		
2.1 อายุ 19 ปี	61	25.42
2.2 อายุ 20 ปี	46	19.17
2.3 อายุ 21 ปี	37	15.42
2.4 อายุ 22 ปี	41	17.08

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
2. (ต่อ)		
2.5 อายุ 23 ปี	44	18.33
2.6 อายุ 24 ปีขึ้นไป	11	4.58
3. กำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษารัฐมวัย		
3.1 ค.บ. 5/1 ม. 1	35	14.58
3.2 ค.บ. 5/1 ม. 2	28	11.67
3.3 ค.บ. 5/2 ม. 1	23	9.58
3.4 ค.บ. 5/2 ม. 2	33	13.75
3.5 ค.บ. 5/3	39	16.25
3.6 ค.บ. 5/4	31	12.92
3.7 ค.บ. 5/5 ม. 1	26	10.83
3.8 ค.บ. 5/5 ม. 2	25	10.42

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมาจากอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.666) รองลงมาได้แก่ บิดา มารดา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.793) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทป/CD ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.880) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมาจากที่ใดบ้าง

แหล่งที่เกิดการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. อาจารย์	4.26	.666	มีความคิดเห็นมาก
2. บิดา มารดา	4.14	.793	มีความคิดเห็นมาก
3. โทรทัศน์	3.51	.697	มีความคิดเห็นมาก
4. วิทยู	2.99	.770	มีความคิดเห็นปานกลาง
5. เทป/CD	2.90	.880	มีความคิดเห็นปานกลาง
6. หนังสือธรรมะหรือนิตยสารอื่นๆ	3.42	.962	มีความคิดเห็นปานกลาง

นักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน ได้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.687) รองลงมาได้แก่ เลือกรหัสข้อคุณธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับการเรียน ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.726) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ มีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.770) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษามีเทคนิคการเรียนรู้ และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมอย่างไร

เทคนิคและวิธีการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การใช้อุปกรณ	3.59	.803	มีความคิดเห็นมาก
2. การยกอุทาหรณ์และนิทานประกอบ	3.83	.801	มีความคิดเห็นมาก
3. มีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย	3.56	.770	มีความคิดเห็นมาก
4. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน	3.85	.704	มีความคิดเห็นมาก
5. เลือกรหัสข้อคุณธรรมจริยธรรมที่เหมาะสมกับการเรียน	3.92	.726	มีความคิดเห็นมาก
6. เชื่อมโยงเหตุการณ์และเรื่องราวต่างๆ เข้าสู่คุณธรรม จริยธรรม	3.89	.726	มีความคิดเห็นมาก
7. สามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมจริยธรรมที่เรียนมาปรับ ใช้กับชีวิตประจำวันได้	3.99	.687	มีความคิดเห็นมาก
8. มีการยกตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่าง อย่างน้อย 1 คน	3.87	.762	มีความคิดเห็นมาก

นักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดามารดาและอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.542) รองลงมาได้แก่ นักศึกษาทำข้อสอบตามความสามารถของตน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.578) และมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ นักศึกษามีการวางแผนการออมเงิน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.899) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของนักศึกษาแสดงพฤติกรรม
ต่อไปนี้น้อยเพียงใด

คุณธรรมจริยธรรม	ระดับความคิดเห็น		แปลความ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. นักศึกษาทำงานที่ได้รับมอบหมายด้านความสามารถของตน	4.25	.619	มีความคิดเห็นมาก
2. นักศึกษาขอมรbridเมื่อทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	4.26	.623	มีความคิดเห็นมาก
3. เมื่อเห็นอาจารย์/ผู้ใหญ่ของหนัก นักศึกษาจะเข้าไปช่วยทันที	3.96	.705	มีความคิดเห็นมาก
4. นักศึกษาทำข้อสอบตามความสามารถของตน	4.60	.578	มีความคิดเห็นมากที่สุด
5. นักศึกษาใช้คำพูดที่ตรงกับการกระทำของตน	4.15	.657	มีความคิดเห็นมาก
6. นักศึกษามุ่งมั่นและตั้งใจทำสิ่งต่างๆ ด้วยความอดทน	4.28	.679	มีความคิดเห็นมาก
7. นักศึกษามีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์	4.13	.671	มีความคิดเห็นมาก
8. นักศึกษามีความคิดมุ่งประโยชน์ส่วนร่วม	4.18	.670	มีความคิดเห็นมาก
9. นักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดามารดาและอาจารย์	4.63	.542	มีความคิดเห็นมากที่สุด
10. นักศึกษาซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น	4.39	.590	มีความคิดเห็นมาก
11. นักศึกษาแต่งกายถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัย	4.32	.662	มีความคิดเห็นมาก
12. นักศึกษาวางแผนการใช้เงินของตนเอง โดยใช้เงินอย่างประหยัดและคุ้มค่า	3.89	.819	มีความคิดเห็นมาก
13. นักศึกษามีการวางแผนการออมเงิน	3.76	.899	มีความคิดเห็นมาก
14. นักศึกษาช่วยผู้ปกครองทำงานเท่าที่ความสามารถของตนจะทำได้	4.38	.694	มีความคิดเห็นมาก
15. นักศึกษาช่วยประหยัดพลังงานของมหาวิทยาลัย	4.03	.728	มีความคิดเห็นมาก

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะในประเด็นต่อไปนี้

นักศึกษาศาขวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

3.1 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

1) ปัญหาที่เกิดจากตัวของนักศึกษา ได้แก่ อายุที่จะทำความดี ไม่มีแบบอย่างให้ปฏิบัติตาม ไม่กล้าแสดงออก ชอบทำตามใจตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดแรงจูงใจ ไม่รู้คุณค่าของตนเอง เป็นต้น

2) ปัญหาที่เกิดจากบุคคลอื่น ได้แก่ บุคคลรอบข้างขาดจิตใต้สำนึก ไม่มีความสามัคคี ขาดระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รู้จักการใช้อย่างประหยัด เห็นแก่ตัว เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1) ข้อเสนอแนะต่อตนเอง ได้แก่ ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น ทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน รู้จักประหยัด เคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบของสังคม เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ช่วยเหลือผู้อื่น ควรปฏิบัติตามศีล 5 อย่างเคร่งครัด เป็นต้น

2) ข้อเสนอแนะต่อผู้อื่น ได้แก่ ควรจัดทำโครงการเข้าค่ายพุทธศาสนาในวัดต่าง ๆ จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม สนับสนุน ยกย่องคนที่ทำความดีแก่สังคม เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. วิธีดำเนินการศึกษา
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ภาคปกติ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 และได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนมาอย่างน้อย 2 ภาคเรียน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 63 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 56 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน และนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 5 จำนวน 51 คน รวมนักศึกษาทั้งหมดจำนวน 240 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แบบสอบถามความมีคุณธรรมขั้นพื้นฐาน 8 ประการ ของนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการประกอบด้วยข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลในเรื่อง อายุ เพศ ระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

2.1 แหล่งการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

2.2 เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา

2.3 การแสดงพฤติกรรมของนักศึกษา

ลักษณะของแบบสอบถามแต่ละข้อ เป็นแบบเลือกตอบและแบบประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งระดับของข้อความถามเกี่ยวกับการเรียนรู้ เทคนิคการเรียนรู้และการถ่ายทอด และการแสดงพฤติกรรมในเรื่องคุณธรรมจริยธรรมโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน 31 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดย

3.1 นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 จำนวน 240 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2552

3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 นำข้อมูลไปหาค่าสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 หาค่าเฉลี่ย (Mean) แต่ละข้อ โดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1978 : 174 – 176 ; อ้างอิงมาจาก อนันต์ชัย พงสุวรรณ. 2541 : 18) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

4.3 หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

3. สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 240 ชุด พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิง (ร้อยละ 96.25) และเพศชาย (ร้อยละ (3.75) โดยมีอายุระหว่าง 19 – 24 ปี กำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

สำหรับแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมแบ่งออกเป็น 3 ข้อ คือ

2.1 การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.2 เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.3 การแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สรุปผลของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

ผลของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมจากอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$)

เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และมีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.56$)

การแสดงพฤติกรรมของนักศึกษา

นักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) และนักศึกษามีการวางแผนการออมเงินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.76$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามในลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1. ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา มีปัญหา ดังนี้

1.1 ปัญหาที่เกิดจากตัวของนักศึกษา ได้แก่ อยที่จะทำความดี ไม่มีแบบอย่างให้ปฏิบัติตาม ไม่กล้าแสดงออก ชอบทำตามใจตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดแรงจูงใจ ไม่รู้คุณค่าของตนเอง เป็นต้น

1.2 ปัญหาที่เกิดจากบุคคลอื่น ได้แก่ บุคคลรอบข้างขาดจิตใต้สำนึก ไม่มีความสามัคคี ขาดระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รู้จักการใช้ของประหยัด เห็นแก่ตัว เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2.1 ข้อเสนอแนะต่อตนเอง ได้แก่ ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น ทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนรู้จักประหยัด เคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบของสังคม เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ช่วยเหลือผู้อื่น ควรปฏิบัติตาม สีล 5 อย่างเคร่งครัด เป็นต้น

2.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้อื่น ได้แก่ ควรจัดทำโครงการเข้าค่ายพุทธศาสนาในวัดต่าง ๆ จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม สนับสนุน ยกย่องคนที่ทำความดีแก่สังคม เป็นต้น

4. อภิปรายผลการวิจัย

การสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นักศึกษามีการเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมจากอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสว่าง ชูช่วย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง

การประเมินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และสอดคล้องกับวศิน อินทสระ และคนอื่น ๆ (2533 : 8 – 9) ได้กล่าว ว่ามนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญมากที่สุดในโลก เพราะมนุษย์เป็น ทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้และรับการฝึกอบรมสั่งสอน จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์สิ่ง ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโลกได้ และนักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับ ชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และนักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) ซึ่งสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก กล่าวถึงความสำคัญของศีลธรรม จริยธรรมว่า ศีล คือ การฝึกฝนพัฒนาด้านพฤติกรรม ทางกาย วาจา ให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องมีผลดี เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันจะต้องมีกฎเกณฑ์กติกา ตลอดจนกฎหมายเพื่อจัดระเบียบระบบให้เกิดความเรียบร้อย ดำเนินไปได้ด้วยดี สังคมมนุษย์ คือ ศีล 5 ซึ่งถือว่าเป็นมนุษยธรรม เพราะเป็นบรรทัดฐานที่จะทำให้มนุษย์มีวิถีชีวิตที่สูงกว่าสัตว์ เดรัจฉาน อยู่ร่วมกัน โดยไม่เบียดเบียนกันและรักษาสังคมให้มีสันติสุขและสอดคล้องกับวศิน อินทสระ (2533 : 1-5) กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมว่า คุณธรรมทำให้คนทำหน้าที่ที่ถูกต้อง เหมาะสม และสำเร็จประโยชน์ตามจุดหมายหมาย คนเราทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำ คุณธรรมจึงมี ความสัมพันธ์กับหน้าที่อย่างมาก ยิ่งหน้าที่สูงขึ้นเท่าใด ยิ่งต้องใช้คุณธรรมสูงขึ้นมากเท่านั้น

จากการสอบถามโดยใช้ลักษณะคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างเช่น นักศึกษามี ความเงินอายที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง กล่าวคนอื่นว่าทำฟอร์มเป็นคนดี มีความคิดว่าคนส่วนใหญ่ไม่ ค่อยมีศีลธรรม นอกจากนั้นยังมีความคิดว่าการที่จะปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องที่พูด ง่ายแต่ปฏิบัติได้ยาก ไม่ใส่ใจผู้คนรอบข้าง ขาดจิตใต้สำนึก เห็นแก่ตัว ขาดความสามัคคี ในบางครั้ง เราทำแต่คนอื่นไม่ทำ ไม่สามารถบังคับจิตใจตนเองได้ ในเรื่องการใช้เงินยังไม่รู้จักการใช้อย่าง ประหยัด และยังฟุ่มเฟือย การใช้ชีวิตประจำวันมีความสุขไม่สามารถลบเลือนค้นหาได้ ไม่ค่อยมี เวลา ขาดแรงจูงใจ ไม่ซื่อสัตย์ เช่นการลอกข้อสอบ โกงข้อสอบ ขโมยเงินเพื่อน เป็นต้น มีความ ประมาทในการใช้ชีวิต ไม่มีมารยาท ไม่รู้คุณค่าของตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg, 1927-1987 ; อ้างถึงปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : 288) ได้อธิบายถึง พัฒนาการทางจริยธรรม โดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ (Levels) ซึ่งนักศึกษสาขาการศึกษาปฐมวัย บางส่วนที่เขียนปัญหาดังกล่าวข้างต้นอยู่ในระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม เนื่องจากยังให้ผู้ที่ มีอำนาจเหนือตนเอง เช่น เพื่อน รุ่นพี่ บุคคลอื่น ๆ ในสังคมมามีอิทธิพลต่อการประพฤติ การปฏิบัติ ตนเป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา นักศึกษากล่าวว่ากระทำความดีแล้วจะเป็น

การแปลกแยกเข้าสังคมไม่ได้ บางคนมองเห็นผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับมากกว่าที่จะปฏิบัติตนเป็นคนดี

5. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาคณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ดี ควรที่จะส่งเสริมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมในเนื้อหาวิชาหรือการจัดการเรียนการสอน จะเป็นการกระตุ้นเตือนให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นครูที่มีคุณภาพและมีอนาคตที่ดี

2. สถาบันควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะคณาจารย์จะได้มีเทคนิควิธีการสอนเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนำคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ในการศึกษา

2. ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อนำคุณธรรม จริยธรรมมาสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีดังนี้

3.2.1 นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นส่วนบุคคล เช่น ไม่ทำความเดือดร้อนให้คนอื่น ทำอย่างจริงจังและจริงใจ ประพฤติตามกฎระเบียบของสังคม เป็นคนดี ช่วยกันทำความดี เป็นต้น

3.2.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษากับบุคคลอื่น เช่น สนับสนุนและยกย่องบุคคลที่ทำความดีให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่น จัดโครงการนำนักเรียน นักศึกษาไปเข้าค่ายพุทธตามวัดต่าง ๆ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยใช้เหตุผล มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

Abstract

The purpose of this study was to survey Early Childhood Education students' morals and ethics. The sample in this research was 240 Early Childhood Education students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University during the 2007 academic year. The instrument was questionnaire consisting of 3 parts; (1) personal information, (2) questions of morals and ethics and (3) problems and obstacles of morals and ethics application and recommendation. The statistics used in this study were percentage and mean.

The results of the study were as follows:

Part 1 of the questionnaire revealed that among 240 participants, 96.25% were female students and 3.75% were male students. There was 25.42% of the participants who were at age 19, 19.17% at age 20 and 4.58% over 24 years old.

Part 2 of the questionnaire revealed that the students learned morals and ethics from their teachers at high rank for a score of 4.26. The students learned from cassette tapes and CDs at the lowest rank for a score of 2.90.

Part 3 of the questionnaire revealed students' problems and obstacles on morals and ethics as follows:

3.1 problems and obstacles of morals and ethics application

3.1.1 For individual student problems, the students were shy to behave in good ways, so they were not being on time, not being honest, not spending reasonably, and they also stated that they lack the motivation, etc.

3.1.2 For group-work problems, the students did not help their groups; they were not responsible for their work, etc.

3.2 Recommendation on morals and ethics application in everyday life

3.2.1 Students recommended that every student should follow social rules, do good things, and not cause anybody's trouble, etc.

3.2.2 Students also give other suggestions, for example, supporting and praising good people as a model, setting up project of bringing the students to temples, listening to others' comments, being true to themselves and others, etc.

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 5) จากรายงานการวิจัยของสำนักงานสถาบันราชภัฏเรื่องความก้าวหน้าการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 ตรงความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาไปตามทิศทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 7 ได้ คือคุณภาพของครู ที่มีส่วนหนึ่งยังมีความบกพร่องในเรื่องของความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและความมุ่งมั่นในการประกอบวิชาชีพ

สาขาวิชาการศึกษารวมวัยเป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รับผิดชอบผลิตบัณฑิตปริญญาตรีหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษารวมวัย โดยได้กำหนดปรัชญา ผลิตครูดี มีความรู้ สร้างสรรค์ประสบการณ์และมีศรัทธาในวิชาชีพครูรวมวัย มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการมีความรู้ความสามารถในศาสตร์ของการศึกษารวมวัย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสำรวจในเรื่องจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษารวมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรการผลิตบัณฑิตให้ได้เป็นครูรวมวัยที่มีคุณภาพมีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสอนในศาสตร์ของการศึกษารวมวัยและมีความเป็น คนโดยสมบูรณ์แบบมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถเป็นแบบอย่างให้กับลูกศิษย์ และผู้ปกครองได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ขอบเขตการวิจัย

สำรวจนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2550 ทั้งหมดจำนวน 240 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เลือกนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย เฉพาะภาคปกติ จำนวน 240 คน เป็นกลุ่มเป้าหมาย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปสอบถามกับนักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย
4. นำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ สรุปผลงานวิจัยและอภิปรายผล

ประชากร

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ภาคปกติ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 และได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียนมาอย่างน้อย 2 ภาคเรียน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 63 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 56 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน และ นักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 51 คน รวมทั้งหมดจำนวน 240 คน

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดการแสดงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการ โดย

1. นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 จำนวน 240 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2552
2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำข้อมูลไปหาค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย (Meam) แต่ละข้อโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1978 : 174 – 176 ; อ้างอิงมาจาก อนันต์ชัย พงษ์สุวรรณ. 2541 : 18) ดังนี้
  - ค่าเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง มากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 1.50 - 3.49 หมายถึง น้อย
  - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.25 รองลงมาได้แก่ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 3.75

อายุ 19 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.42 รองลงมาอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.17 และอายุ 24 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 4.58

นักศึกษากำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ระดับ ค.บ. 5/3 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.25 รองลงมาระดับ ค.บ. 5/1 ม. 1 คิดเป็นร้อยละ 14.58 และ ค.บ.5/2 ม. 1 มีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 9.58

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมาจากอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.666) รองลงมาได้แก่ บิดา มารดา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.793) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทป/CD ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.880)

ตอนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ และข้อเสนอแนะ

นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

3.1 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การอภิปรายผลการวิจัย

การสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นักศึกษามีการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม จากอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสว่าง ชูช่วย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และสอดคล้องกับวสิน อินทสระ และคนอื่น ๆ (2533 : 8 – 9) ได้กล่าวว่ามนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญมากที่สุดในโลก เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้และรับการฝึกอบรมสั่งสอน จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโลกได้ และนักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และนักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) ซึ่งสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก กล่าวถึงความสำคัญของศีลธรรม จริยธรรมว่า ศีล คือ การฝึกฝนพัฒนาด้านพฤติกรรม ทางกาย วาจา ให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องมีผลดี เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันจะต้องมีกฎเกณฑ์กติกา ตลอดจนกฎหมายเพื่อจัดระเบียบระบบให้เกิดความ

เรียบร้อย ดำเนินไปได้ด้วยดี สังคมมนุษย์ คือ ศีล 5 ซึ่งถือว่าเป็นมนุษยธรรม เพราะเป็นบรรทัดฐานที่จะทำให้มนุษย์มีวิถีชีวิตที่สูงกว่าสัตว์เครื่องจัน อยู่ร่วมกันโดยไม่เบียดเบียนกันและรักษาสังคมให้มีสันติสุขและสอดคล้องกับวศิน อินทสระ (2533 : 1-5) กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมว่า คุณธรรมทำให้คนทำหน้าที่ที่ถูกต้อง เหมาะสม และสำเร็จประโยชน์ตามจุดมุ่งหมาย คนเราทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำ คุณธรรมจึงมีความสัมพันธ์กับหน้าที่อย่างมาก ยิ่งหน้าที่สูงขึ้นเท่าใด ยิ่งต้องใช้คุณธรรมสูงขึ้นมากเท่านั้น

จากการสอบถามโดยใช้ลักษณะคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างเช่น นักศึกษามีความเงินอายที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง กล่าวกันว่าทำฟอร์มเป็นคนดี มีความคิดว่าคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีศีลธรรม นอกจากนั้นยังมีความคิดว่าการที่จะปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องที่พุดง่าย แต่ปฏิบัติได้ยาก ไม่ใส่ใจผู้รอบข้าง ขาดจิตใต้สำนึก เห็นแก่ตัว ขาดความสามัคคี ในบางครั้งเราทำแต่คนอื่นไม่ทำ ไม่สามารถบังคับจิตใจตนเองได้ ในเรื่องการใช้เงินยังไม่รู้จักการใช้อย่างประหยัด และยังฟุ่มเฟือย การใช้ชีวิตประจำวันมีความสุขไม่สามารถลบเลือนค้นหาได้ ไม่ค่อยมีเวลา ขาดแรงจูงใจ ไม่ซื่อสัตย์ เช่นการลอกข้อสอบ โกงข้อสอบ ขโมยเงินเพื่อน เป็นต้น มีความประมาทในการใช้ชีวิต ไม่มีมารยาท ไม่รู้คุณค่าของตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg, 1927-1987 ; อ้างถึงปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : 288) ได้อธิบายถึงพัฒนาการทางจริยธรรมโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ (Levels) ซึ่งนักศึกษสาขาการศึกษาปฐมวัยบางส่วนที่เขียนปัญหาดังกล่าวข้างต้นอยู่ในระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม เนื่องจากยังให้ผู้ที่มิอำนาจเหนือตนเอง เช่น เพื่อน รุ่นพี่ บุคคลอื่น ๆ ในสังคมมามีอิทธิพลต่อการประพฤติ การปฏิบัติตนเป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา นักศึกษากลัวว่ากระทำความดีแล้วจะเป็นการแปลกแยกเข้าสังคมไม่ได้ บางคนมองเห็นผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับมากกว่าที่จะปฏิบัติตนเป็นคนดี

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 240 ชุด พบว่าเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิง (ร้อยละ 96.25) และเพศชาย (ร้อยละ (3.75) โดยมีอายุระหว่าง 19 – 24 ปี กำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

สำหรับแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมแบ่งออกเป็น 3 ข้อ คือ

2.1 การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.2 เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.3 การแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชา การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สรุปผลของระดับความคิดเป็นของนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ผลของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมจากอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$)

เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และมีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.56$)

การแสดงพฤติกรรมของนักศึกษา

นักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) และนักศึกษามีการวางแผนการออมเงินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.76$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามในลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1. ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา มีปัญหาดังนี้

- 1.1 การเงินอายุที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง กลัวคนอื่นว่าทำฟอร์มเป็นคนดี
- 1.2 ไม่สามารถและไม่กล้าแสดงออกถึงสิ่งที่คิดหรือจะทำในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรมต่อหน้าบุคคลอื่นอย่างเต็มที่ เพราะบุคคลเหล่านั้นจะต่อว่าให้ล้มหลัง
- 1.3 กริยาที่ปรากฏไม่ค่อยดี พฤติกรรมไม่ดีไม่เรียบร้อย ส่วนใหญ่เราไม่ค่อยมีศีลธรรม

1.4 ไม่อยากให้คุณธรรมและจริยธรรมกับคนที่ไม่มีความรู้สึกถึงจริยธรรมแต่ต้องให้กำลังใจกับคนที่ไม่มีจริยธรรมและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

1.5 ไม่อยากใช้คุณธรรม จริยธรรม กับคนที่ไร้คุณธรรม จริยธรรม กับเราแต่ต้องจำใจเพราะเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรมอยู่แล้ว ไม่อยากทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

1.6 กิริยาที่ควรประพฤติ พฤติกรรมไม่ดีไม่เรียบร้อย

1.7 ปัญหาการทำงานเป็นกลุ่มของนักศึกษาส่วนมากไม่ช่วยกันทำงานบางครั้งไม่ทำเลย ให้ร้านทำให้ เป็นการทำให้นักศึกษาไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้

1.8 คือ การปฏิบัติตนได้อยู่ในคุณธรรม จริยธรรม เวลาพูดอาจจะง่ายแต่การกระทำ การปฏิบัตินั้นทำได้ยาก

1.9 การแก้ไขการเป็นเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักช่วยคนอื่น

1.10 เด็กขาดคุณธรรมแต่ครูนำไปใช้ปฏิบัติไม่ได้ทุกอย่าง

1.11 ปฏิบัติได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย

1.12 บางครั้งเราอาจไม่กล้าที่จะบอกหรือทำอะไรไปมาก เพราะเรากับเขาไม่รู้จักกัน

1.13 ไม่ใส่ใจผู้คนรอบข้าง ขาดจิตใต้สำนึก เห็นแก่ตัว ขาดความสามัคคี

1.14 บางครั้งเราทำแต่ผู้อื่นไม่ทำ หรือเขาไม่เข้าใจก็รู้สึกลำบากใจเพราะแต่ละคนมีความคิดแตกต่างกัน

1.15 ปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ในเรื่องของการทำตามกฎระเบียบ ซึ่งในบางครั้งก็ไม่ค่อยทำตามกฎสักเท่าไรเนื่องจาก เช่น ในบางครั้งอาจจะมีเรื่องรีบจนเกินไปจนทำให้ต้องแต่งกายไม่เรียบร้อยเมื่อไปเรียน

1.16 บางครั้งยังไม่สามารถบังคับจิตใจของตนเองได้ เช่น การนอนตื่นแต่เช้า การทำงานให้เสร็จลุล่วงไม่คั่งค้าง แต่ก็พยายามทำให้ดีที่สุด เพื่อตัวของเราเองให้สามารถเอาชนะใจของตนเองได้

1.17 ปัญหาการไม่ตรงเวลา

1.18 ไม่มีคุณธรรมจริยธรรมต่อบุคคลที่อยู่ด้วยหรือต่อตนเอง

1.19 คิดจะทำก็ทำไม่คิดถึงหลักคุณธรรม จริยธรรม ชอบทำตามความคิดของตนเองมากเกินไป

1.20 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันคือ การวางแผนการใช้เงินของตน ยังไม่รู้จักการใช้อย่างประหยัด และยังฟุ่มเฟือย

1.21 ไม่มีโอกาสในการที่จะศึกษาถึงไม่สามารถนำไปใช้ได้ ชีวิตประจำวันส่วนใหญ่ก็ทำงานไม่ค่อยมีเวลา

1.22 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันคือ การที่นักศึกษาชอบทำตามใจตนเองคิดว่าทำอะไรก็ทำโดยไม่คิดถึงหลักคุณธรรมจริยธรรมเข้ามาบังคับจิตใจ

1.23 ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่นการออมเงินทุกวันหลังกลับจากเรียน เมื่อไม่มีเงินใช้ก็สามารถนำเงินที่ออมออกมาใช้ได้

1.24 การปรับสภาพของตัวเองยังไม่ค่อยได้ผลกว่าที่คาดหวังและจะพยายามทำให้ได้เพื่อจะได้เป็นคนมีจริยธรรมในตัวเอง

1.25 เพื่อให้การใช้ชีวิตประจำวันมีความสุข การปฏิบัติได้ตรงตามคุณธรรม การเปลี่ยนแปลงค้นหาไม่หมดสิ้น

1.26 ไม่ค่อยมีเวลา เวลาจำกัด

1.27 นักศึกษายังไม่เข้าใจอย่างแน่ชัดเกี่ยวกับความหมายของคุณธรรมจริยธรรม และไม่ค่อยจะมีคุณธรรมจริยธรรมสักเท่าไร

1.28 ไม่ค่อยมีโอกาสได้รับฟังเรื่องของคุณธรรมและจริยธรรมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ จึงทำให้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมไม่ค่อยซึมซับสักเท่าใดนัก

1.29 ไม่มีผู้ที่แนะนำคุณธรรมที่ดีต่อเยาวชน เยาวชนจึงมีลักษณะแบบนี้

1.30 การเข้าไม่ถึงคุณธรรมจริยธรรมอย่างถ่องแท้

1.31 มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมไม่สมบูรณ์ตามหลักคุณธรรมจริยธรรมจึงทำให้มีปัญหาในการนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตบ้างเล็กน้อย

1.32 ผู้คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีคุณธรรม จริยธรรม จึงนำคุณธรรม จริยธรรมมาใช้ในการช่วยเหลือผู้อื่น ความเมตตากรุณา

1.33 ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่มีจิตสำนึก เช่น การอยู่ร่วมกันในสังคม (ที่พัก) ต้องช่วยกันประหยัดและมีจิตสำนึกในการดำรงชีวิต แต่มีบางส่วน ยังขาดจิตสำนึก ในการอยู่ในสังคม

1.34 บุคคลที่อยู่ในสังคมของเรา บางครั้งเราคิดว่าช่วยเพราะจะได้พัฒนาให้ดีขึ้น แต่จะมีคนบางกลุ่มที่ไม่ให้ความร่วมมือ หรือทำภาระให้

1.35 สภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว คือ ในปัจจุบันสิ่งชั่วร้ายหรือกิเลสค่อนข้างมากทำให้เราอาจจะหลงค่าสิ่งชั่วร้ายเหล่านั้นจนบางครั้งทำให้เราลืมนึกถึงคุณธรรมต่าง ๆ ไป

1.36 บางครั้งเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทมากทำให้เราขาดคุณธรรม เช่น ตัวอย่าง การโกงข้อสอบ ลอกข้อสอบของอาจารย์ในคอมพิวเตอร์ ทำให้เพื่อนได้คะแนนมากกว่าเรา

1.37 เวลาที่คิดถึงตัวเองมากทำให้บางครั้งขาดคุณธรรม การเข้าใจผู้อื่น คิดถึงใจเขาใจเรา กลายเป็นคนเห็นแก่ตัวในบางครั้ง

1.38 การอายุที่จะทำในการทำความดี

1.39 ปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้ คือ ความใจร้อนไม่ยั้งคิด ขาดสติ และทำอะไรต่าง ๆ โดยไม่คิด หรือตระหนักให้ดีในบางครั้ง เช่น การซื้อเสื้อผ้า ต้องคำนึงถึงความจำเป็นว่าได้ใช้ประโยชน์มากน้อยหรือไม่ ซื้อไปแล้วเกิดผลกระทบมาภายหลังหรือไม่

1.40 นำไปใช้ได้ไม่เสมอต้นเสมอปลาย เช่น การประหยัด

1.41 ขาดแรงจูงใจ

1.42 เมื่อนำคุณธรรมไปใช้กับคนที่ไม่มีคุณธรรมแล้วไม่ค่อยเกิดผลสูงสุดหรือไม่ก็ถูกกล่าวหาว่าเซย

1.43 การประมาทในการใช้ชีวิต

1.44 ปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวัน คือ อาจจะไม่เข้าใจถึงสิ่งที่ใช้

1.45 ไม่ค่อยจะเข้าใจในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมและจริยธรรมเท่าที่ควร

1.46 ไม่มีมารยาทที่ดี เชื่อฟังพ่อแม่ครูอาจารย์

1.47 ไม่รู้คุณค่าของตนเอง

1.48 ในบางครั้งอาจทำไม่ได้อย่างที่วางแผนไว้

2. ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรม จริยธรรม ไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

2.1 ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น

2.2 ทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด

2.3 การช่วยเหลือผู้อื่นหรือเพื่อนที่ได้รับความเดือดร้อน

2.4 การรับผิดชอบการทำงานด้วยความสามารถของตนเอง

2.5 อยากจะให้ผู้ที่มิมีโอกาสที่จะสามารถสอนคนอื่นได้ เช่น ครู วิทยากร หรือ พ่อ แม่ และผู้สูงอายุ ควรจะส่งเสริมและสอดแทรกสิ่งเหล่านี้เข้าไปถ้ามีโอกาส ตัวอย่างเช่น ครูควรจะทำตัวให้มีคุณธรรม จริยธรรม แล้วนำสิ่งที่ดีเหล่านี้ไปสอดแทรกในเนื้อหาวิชาหรือการเรียนการสอน

2.6 ควรจะคำนึงถึงผลที่จะได้รับทั้งจากตัวเองและบุคคลล้อมข้างด้วยเป็นหลัก

2.7 ช่วยสนับสนุนและยกย่องบุคคลที่ทำความดีให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่น

2.8 ช่วยเสนอแนะและร่วมยกย่องบุคคลที่ทำความดี

2.9 นำไปใช้ให้ถูกวิธี และทำอย่างจริงจังและจริงใจ

2.10 เพียงแค่ทำสิ่งใดก็ตามไม่ก่อความเดือดร้อนให้ตนเองและผู้อื่นทั้ง ภาย วาจา ใจ ประพฤติอยู่ในกรอบความดีงาม ก็จะเป็นคนมีคุณธรรม จริยธรรม

2.11 เพียงแค่ทำสิ่งใดที่ไม่ทำให้อื่นเขาเดือดร้อน ทำให้ตนเองและผู้อื่นทั้ง กาย วาจา ใจ และพฤติกรรมปฏิบัติตนให้อยู่ในขอบข่ายทำในสิ่งที่ดีงาม

2.12 ทุกคนมีความตระหนักถึงเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ในชีวิตคนเราทุกคนย่อม ใช้ชีวิตได้อย่างปลอดภัย

2.13 การประพฤติคำสอนในพุทธศาสนาหรือประพฤติตามกฎเกณฑ์ที่ถูกต้อง เหมาะสม ประพฤติเป็นคนดี และรักษากฎระเบียบตามมหาวิทยาลัย

2.14 การปฏิบัติตามคำสอนในศาสนา หรือการประพฤติตามกฎเกณฑ์ที่ถูกต้อง และเหมาะสม ประพฤติตนเป็นคนดีปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้เป็นนักศึกษาที่ดีทำตามกฎระเบียบของ มหาวิทยาลัย กระทำสิ่งที่ดีบางที่ช่วยอาจารย์ถ้อยของ

2.15 นำไปใช้ให้ถูกวิธี และทำอย่างจริงจังและจริงใจ

2.16 ให้นักศึกษาเองงานที่ได้รับมอบหมายเอาไปทำเองช่วยเหลือตนเองมีความ ซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบ

2.17 ถ้าเรานำจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน ชีวิตของเราจะดำเนินไปได้โดย สงบสุข บ้านเมืองไม่วุ่นวาย

2.18 อยากให้ทุกคนคิดก่อนที่จะทำอะไรลงไปให้คิดก่อนทุกครั้ง เวลาทำอะไรจะ ได้ผิดพลาดน้อยที่สุด

2.19 คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งสำคัญต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันมาก เพราะการที่เรามีคุณธรรม จริยธรรม จะทำให้เรามีความสุข และอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่นไม่เอาัด เอะเปรียบคนอื่น

2.20 การไปสอนเรื่องอะไรถ้าสอดแทรกได้เข้าไปในเรื่องนั้น ได้ก็ควรที่จะ สอดแทรกเข้าไปเลย

2.21 ช่วยกันทำความดี ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว

2.22 การนำไปใช้กับเด็กปฐมวัย

2.23 รู้จักมีการอดออม และวิธีการใช้จ่ายอย่างประหยัด

2.24 บางครั้งเมื่อเราพบเจออะไรที่ไม่ถูกต้องเราไม่ไปสนับสนุนก็เป็นการดีแล้ว

2.25 ใช้ประสบการณ์จริง

2.26 อบรมคุณธรรม จริยธรรม ทุกเดือน

2.27 ทำในสิ่งที่ถูกต้องและ เป็นประโยชน์ต่อสังคม คิดในแง่ดีเสียกว่าเราได้ทำบุญ แม้จะไม่ได้รับผลตอบแทนก็ตาม

2.28 ควรจะมีการวางแผนในการดำเนินชีวิตประจำวัน เช่น วันนี้เราต้องจับมอเตอร์ไซด์ไปข้างนอกเราก็ต้องใส่หมวกกันน็อกไปด้วย อะไรทำตามกฎจราจรในเรื่องนั้น อย่างนี้เราสามารถทำได้ ถือว่าเป็นการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

2.29 ถ้าเรามีคุณธรรมจริยธรรมกับตัวเองก็จะดีมากยิ่งขึ้น

2.30 นำหลักคุณธรรมจริยธรรมไปประกอบใช้กับการเรียน การทำงาน

2.31 ทำความดีให้มาก ลดการทำชั่วทั้งปวง ทำบุญ ทำงานบ้างทุกครั้งที่มีโอกาส รักษาศีล 5 ให้ครบทุกข้อ ตอบแทนพระคุณบิดา-มารดา และไม่ทำให้ท่านเสียใจเด็ดขาด พยายามข่มใจตนเองเอาชนะใจตนเองให้ได้ เมื่อมีงานควรใช้คติที่ว่า “ทำทันที” มีเมตตา กรุณา มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ต่อสัตว์โลก ควรมีโอกาสตั้งใจเพื่อเป็นแนวยึดถือปฏิบัติ

2.32 การพูด การกระทำ

2.33 เป็นคนดีของสังคม นำเอาหลักคำสอนของศาสนาไปใช้ในชีวิตรประจำวัน ประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี ยึดถือหลักคุณธรรมของศาสนา

2.34 ต้องซื่อสัตย์ ต้องมีความอดทนและมีความรับผิดชอบ

2.35 ต้องมีกฎระเบียบเป็นของตนเองและทำตามคุณธรรม จริยธรรมในเรื่องของการออมเงินและการแต่งกายถูกต้อง

2.36 การนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้จะต้องรู้ค่าของมันเพื่อจะได้ประโยชน์สูงสุด

2.37 เคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบของสังคม

2.38 การซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น มีน้ำใจต่อกันและมีความเอื้ออาทรเป็นมิตรต่อผู้อื่น

2.39 สามารถทำได้ทุกเมื่อทุกเวลาเมื่อมีโอกาส

2.40 การช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานเท่าที่ความสามารถที่ตนจะทำได้และมีความซื่อสัตย์

2.41 เราควรยึดคุณธรรมจริยธรรมมาเป็นเครื่องเตือนใจในเวลาที่เราจะกระทำ

ความผิด

2.42 จะนำไปแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ควรปฏิบัติที่ตัวเองทำอยู่ให้ดีขึ้นยั่งยืนเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและคนรอบข้าง

2.43 การทำความดี การพูดจาที่ถูกต้อง การช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

2.44 จัดโครงการนำนักศึกษา ไปเข้าค่ายพุทธตามวัดต่าง ๆ

2.45 การที่เราเป็นคนดี ก็เป็นคุณธรรมประจำใจแล้ว

2.46 ปฏิบัติคนดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การทำงาน ใช้เตือนสติเวลาจะทำอะไรสิ่งหนึ่ง

- 2.47 นำไปประพฤติปฏิบัติและควบคุมพฤติกรรมให้เหมาะสม
- 2.48 ปฏิบัติตนตามศีล 5 อย่างจริงจัง
- 2.49 ใช้ในการประพฤติปฏิบัติสิ่งดีงาม
- 2.51 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง พ่อแม่และผู้อื่น มีน้ำใจในการช่วยเหลือผู้อื่น
- 2.52 นำไปใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
- 2.53 การทำตามหลักคุณธรรมจริยธรรมในการใช้ชีวิตอย่างสงบสุขได้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยใช้เหตุผล
- 2.54 ควรมีการจัดอบรมฝึกเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้นักศึกษามีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อที่จะได้นำไปใช้ในการชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักคุณธรรมจริยธรรม
- 2.55 ถ้าคุณธรรมจริยธรรมอยู่กับตัวของบุคคลใดแล้ว บุคคลนั้นย่อมเป็นผู้ที่เจริญด้วยกาย วาจา ใจ
- 2.56 แนะนำแนวทางการดำเนินชีวิตแบบมีความสุข การใช้ชีวิตแบบพอเพียง
- 2.57 ควรมีความซื่อสัตย์ในการดำรงชีวิต
- 2.58 เป็นคนที่มีความเมตตากรุณาไม่เห็นแก่ตัว
- 2.59 การทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งต้องมีสติและไม่ประมาท
- 2.60 หากคิดว่าดีแล้ว ดีต่อตนเองและผู้อื่นก็ทำ แต่หากคิดว่าทำแล้ว หรือคนอื่นกำลังทำในสิ่งที่เราคิดว่าไม่ดี ก็ควรเข้าไปห้ามหรือดักเตือนอย่างสันติ ไม่ใช่ความรุนแรงของวาจาหรือการกระทำ
- 2.61 เราต้องตระหนักถึงความสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรมก่อนเพราะบางครั้งการที่เราทำอะไรโดยปราศจากความศรัทธา ความพยายามนั้นก็ล้มเหลวได้
- 2.62 เราต้องเริ่มจากตัวเราก่อนจากสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ใกล้ตัว โดยมีคุณธรรมเล็กสำหรับตนเอง เช่น การประหยัดอดออม มีคุณธรรมต่อเพื่อน โดยมีความจริงใจ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็นต้น
- 2.63 เราต้องมีสติ รู้ตัวอยู่เสมอ ต้องคอยเตือนตัวเองอยู่บ่อย ๆ
- 2.64 การนำคุณธรรม จริยธรรม สามารถประสานกับการใช้ชีวิตประจำวันได้ตลอดเพียงแต่บางครั้งเราคิดว่าเรามีคุณธรรม เช่น การทิ้งขยะลงถัง การประหยัด การไม่ลอกงานเพื่อน การให้เพื่อนยืมเงิน การทำงานช่วยเพื่อน การยอมรับข้อผิดพลาดของตน ทุกอย่างคิดว่าทุกคนมีอยู่ในตัวไม่ข้อใดก็ข้อหนึ่งทุกอย่างอยู่ที่ตัวเรา ทุกคนมีคุณธรรม จริยธรรม เราเพียงกล้าที่จะแสดงออกอย่างมั่นใจ ไม่ต้องอาย เราอายุได้ในบางเหตุการณ์แต่อย่าอายที่จะทำความดี
- 2.65 เมื่อทำความดีแล้วคงมีใครเห็นบ้าง

- 2.66 เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ ครู อาจารย์
- 2.67 ก่อนจะทำอะไรต้องคิด และใช้สติในการตัดสินใจ
- 2.68 เริ่มจากการเปลี่ยนและปรับปรุงไปที่ละอย่าง
- 2.69 พยายามเตือนตัวเอง หากต้องทำผิดคุณธรรม จริยธรรม
- 2.70 มองโลกในแง่ดี
- 2.71 การนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุด เมื่อเราปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่เล็ก และการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันจะเกิดผลมากที่สุด เมื่อการนำคุณธรรมนั้นไปใช้กับบุคคลที่มีคุณธรรมด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าเรานำคุณธรรมไปใช้กับคนที่มีคุณธรรมน้อย คุณธรรมนั้นก็อาจไม่เกิดผลสูงสุด หรือไม่คนที่นำคุณธรรมนั้นไปใช้กลับถูกเพื่อนกล่าวหาเชย เป็นต้น
- 2.72 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น
- 2.73 นำไปใช้ในการสนทนาพูดคุย โดยการใช้คำที่เหมาะสม
- 2.74 เคารพผู้ใหญ่
- 2.75 ตั้งใจเรียน
- 2.76 ปฏิบัติให้เป็นกิจวัตรประจำวัน ปฏิบัติให้เป็นนิสัย
- 2.77 ต้องทำกับตัวเองก่อน ถึงจะนำไปแพร่ต่อคนอื่น ๆ
- 2.78 อยากให้เพื่อนทุกคนมีความเคารพอาจารย์ เคารพผู้ใหญ่ให้มากขึ้น แต่งกายให้ถูกระเบียบ
- 2.79 การมีแบบอย่างที่ดีให้ดูตัวอย่าง
- 2.80 ตั้งใจทำความดี
- 2.81 เวลาทำอะไรก็แล้วแต่ควรคิดวางแผนให้รอบคอบ
- 2.82 สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ในชีวิตประจำวันของเราได้ คอยเตือนสติเรา
- 2.83 ทำให้เรามีความคิดและการกระทำที่ดี ทำให้เรารู้จักช่วยเหลือตัวเองได้
- 2.84 ทำให้มีคุณธรรมในตัวเอง
- 2.85 ก่อนที่เราจะทำอะไร เราควรคิดก่อนที่จะทำอะไร
- 2.86 การทำตัวเป็นคนดีโดยเริ่มจากตนเองซะก่อน เช่น ช่วยพ่อแม่ทำงาน ตั้งใจเรียน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด
- 2.87 ทำดี ทำให้ได้ ทำง่าย ๆ ทำให้จริง
- 2.88 การทำความดีละเว้นความชั่ว
- 2.89 อยากให้คนไทยมีความซื่อสัตย์สุจริต
- 2.90 ไม่เบียดเบียนผู้อื่นไม่เห็นแก่ตัว

- 2.91 การนำด้านคุณธรรมไปใช้ให้ในทางที่ถูกต้อง และมีประโยชน์ต่อตนเอง
- 2.92 ควรที่ปฏิบัติตามศีล 5 ข้อ อย่างเคร่งครัด
- 2.93 ควรนำคุณธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ
- 2.94 ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง มีระเบียบวินัย
- 2.95 ควรทำให้ได้เป็นประจำจะทำให้เรามีความสุข และประสบผลสำเร็จ
- 2.96 เพื่อให้ตนปฏิบัติตนเข้ากับสังคมได้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาคณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ดี ควรที่จะส่งเสริมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมใน เนื้อหาวิชาหรือการจัดการเรียนการสอน จะเป็นการกระตุ้นเตือนให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นครูที่มีคุณภาพและมีอนาคตที่ดี
2. สถาบันควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะคณาจารย์จะได้มีเทคนิควิธีการสอนเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนำคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ในการศึกษา
2. ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อนำคุณธรรมจริยธรรมมาสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุน และความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์โกวิท เชื้อมกลาง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ กุลทนานันท์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ที่ให้โอกาสพร้อมทั้งสนับสนุนทุนสำหรับทำงานวิจัยเรื่องนี้ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออง ภู่งเงิน คณบดีคณะครุศาสตร์ ที่ได้

สนับสนุนส่งเสริมให้คณาจารย์ในคณะได้ทำงานวิจัย รวมทั้งคณาจารย์และขอขอบใจนักศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ทุกชั้นปี ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. (2544). **มาตรฐานโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประเวศ วะสี. (2550). **ระบบการศึกษาที่คุณธรรมนำความรู้**. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. (2548). **หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2540). **การพัฒนาจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระสมุห์ไทยสวัสดิ์ โลสันตา. (2546). **การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยของพระนิสิตวิทยาลัยสงฆ์ นครพนม จ.นครพนม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. (2547). **การพัฒนางานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรี โยธิน และวรรณาท รักสกุลไทย. (2550). **เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เสริมธุรกิจพอเพียง และคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัย”**. ณ ห้องประชุมเฟื่องฟ้า อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ วันที่ 27 – 28 สิงหาคม 2550.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2550). **ประกันคุณภาพคณะครุศาสตร์**. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วสิน อินทสระ และคนอื่นๆ. (2533). **จริยธรรมกับบุคคล**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานพัฒนาการฝึกหัดครู. (2543). **ความก้าวหน้าการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ**. กรุงเทพฯ : เสมารธรรม.

สว่าง ชูช่วย. (2551). การประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ. (2541). รายงานการวิจัยความรู้สึก ความพึงพอใจ และความหวังต่อ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ของนักศึกษาภาคปกติปีสุดท้าย ปีการศึกษา 2540. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีดังนี้

3.2.1 นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นส่วนบุคคล เช่น ไม่ทำความเดือดร้อนให้คนอื่น ทำอย่างจริงจังและจริงใจ ประพฤติตามกฎระเบียบของสังคม เป็นคนดี ช่วยกันทำความดี เป็นต้น

3.2.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษากับบุคคลอื่น เช่น สนับสนุนและยกย่องบุคคลที่ทำความดีให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่น จัดโครงการน่านักเรียน นักศึกษาไปเข้าค่ายพุทธตามวัดต่าง ๆ รับประทานอาหารมังสวิรัติ โดยให้เหตุผล มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน มีดังนี้

3.2.1 นักศึกษาให้ข้อเสนอแนะการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันที่เป็นส่วนบุคคล เช่น ไม่ทำความเดือดร้อนให้คนอื่น ทำอย่างจริงจังและจริงใจ ประพฤติตามกฎระเบียบของสังคม เป็นคนดี ช่วยกันทำความดี เป็นต้น

3.2.2 ข้อเสนอแนะของนักศึกษากับบุคคลอื่น เช่น สนับสนุนและยกย่องบุคคลที่ทำความดีให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่น จัดโครงการนำนักเรียน นักศึกษาไปเข้าค่ายพุทธตามวัดต่าง ๆ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยใช้เหตุผล มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เป็นต้น

Abstract

The purpose of this study was to survey Early Childhood Education students' morals and ethics. The sample in this research was 240 Early Childhood Education students, Faculty of Education, Buriram Rajabhat University during the 2007 academic year. The instrument was questionnaire consisting of 3 parts; (1) personal information, (2) questions of morals and ethics and (3) problems and obstacles of morals and ethics application and recommendation. The statistics used in this study were percentage and mean.

The results of the study were as follows:

Part 1 of the questionnaire revealed that among 240 participants, 96.25% were female students and 3.75% were male students. There was 25.42% of the participants who were at age 19, 19.17% at age 20 and 4.58% over 24 years old.

Part 2 of the questionnaire revealed that the students learned morals and ethics from their teachers at high rank for a score of 4.26. The students learned from cassette tapes and CDs at the lowest rank for a score of 2.90.

Part 3 of the questionnaire revealed students' problems and obstacles on morals and ethics as follows:

3.1 problems and obstacles of morals and ethics application

3.1.1 For individual student problems, the students were shy to behave in good ways, so they were not being on time, not being honest, not spending reasonably, and they also stated that they lack the motivation, etc.

3.1.2 For group-work problems, the students did not help their groups; they were not responsible for their work, etc.

3.2 Recommendation on morals and ethics application in everyday life

3.2.1 Students recommended that every student should follow social rules, do good things, and not cause anybody's trouble, etc.

3.2.2 Students also give other suggestions, for example, supporting and praising good people as a model, setting up project of bringing the students to temples, listening to others' comments, being true to themselves and others, etc.

บทนำ

การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มีความสามารถในการประกอบวิชาชีพรู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : 5) จากรายงานการวิจัยของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่องความก้าวหน้าการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบันราชภัฏ เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 ตรงความสำคัญของการพัฒนาวิชาชีพครู พบว่า ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ประเทศไทยไม่สามารถพัฒนาไปตามทิศทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตราที่ 7 ได้ คือคุณภาพของครู ที่มีส่วนหนึ่งยังมีความบกพร่องในเรื่องของความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและความมุ่งมั่นในการประกอบวิชาชีพ

สาขาวิชาการศึกษารัฐมวียเป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ รับผิดชอบผลิตบัณฑิตปริญญาตรีหลักสูตรสาขาวิชาการศึกษารัฐมวีย โดยได้กำหนดปรัชญา ผลิตครูดี มีความรู้ สร้างสรรค์ประสบการณ์และมีศรัทธาในวิชาชีพครูรัฐมวีย มีเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณธรรม จริยธรรม ควบคู่กับการมีความรู้ความสามารถในศาสตร์ของการศึกษารัฐมวีย และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสำรวจในเรื่องจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษารัฐมวีย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตรการผลิตบัณฑิตให้ได้เป็นครูรัฐมวียที่มีคุณภาพมีความพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานสอนในศาสตร์ของการศึกษารัฐมวียและมีความเป็นคนโดยสมบูรณ์แบบมีคุณธรรม จริยธรรม สามารถเป็นแบบอย่างให้กับลูกศิษย์ และผู้ปกครองได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ขอบเขตการวิจัย

สำรวจนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2550 ทั้งหมดจำนวน 240 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่องสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เลือกนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยเฉพาะภาคปกติ จำนวน 240 คนเป็นกลุ่มเป้าหมาย
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย
3. นำเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ไปสอบถามกับนักศึกษา กลุ่มเป้าหมาย
4. นำผลการวิจัยมาวิเคราะห์ สรุปผลงานวิจัยและอภิปรายผล

ประชากร

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ภาคปกติ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 และได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนมาอย่างน้อย 2 ภาคเรียน คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 63 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 56 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 39 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 31 คน และนักศึกษาชั้นปีที่ 5 จำนวน 51 คน รวมทั้งหมดจำนวน 240 คน

เครื่องมือการวิจัย

แบบสอบถามความมีคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาภาคปกติของสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดการแสดงความคิดเห็น ปัญหาและข้อเสนอแนะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดย

1. นำแบบสอบถามเก็บข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ระดับ ค.บ. 5 ปี ชั้นปีที่ 1, 2, 3, 4 และ 5 จำนวน 240 คน ในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม 2552
2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม ก่อนนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล
3. นำข้อมูลไปหาค่าสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. หาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. หาค่าเฉลี่ย (Mean) แต่ละข้อโดยใช้เกณฑ์ของเบสต์ (Best. 1978 : 174 – 176 ; อ้างอิงมาจาก อนันต์ชัย พงษ์สุวรรณ. 2541 : 18) ดังนี้
  - ค่าเฉลี่ย 4.50 -5.00 หมายถึง มากที่สุด
  - ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง มาก
  - ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง ปานกลาง
  - ค่าเฉลี่ย 1.50 - 3.49 หมายถึง น้อย
  - ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง น้อยที่สุด
3. หาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับงานวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยได้แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิงมีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.25 รองลงมาได้แก่ เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 3.75

อายุ 19 ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.42 รองลงมาอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.17 และอายุ 24 ปีขึ้นไปมีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 4.58

นักศึกษากำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ระดับ ค.บ. 5/3 มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 16.25 รองลงมาระดับ ค.บ. 5/1 ม. 1 คิดเป็นร้อยละ 14.58 และ ค.บ.5/2 ม. 1 มีจำนวนน้อยสุด คิดเป็นร้อยละ 9.58

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมมาจากอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.666) รองลงมาได้แก่ บิดา มารดา ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.793) และที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ เทป/CD ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 0.880)

ตอนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมมาปฏิบัติ และข้อเสนอแนะ

นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

3.1 ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การอภิปรายผลการวิจัย

การสำรวจคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พบว่า การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ นักศึกษามีการเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรม จากอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสว่าง ชูช่วย (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และสอดคล้องกับวสิน อินทสระ และคนอื่น ๆ (2533 : 8 – 9) ได้กล่าวว่ามีมนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญมากที่สุดในโลก เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สามารถเรียนรู้และรับการฝึกอบรมสั่งสอน จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อโลกได้ และนักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และนักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$) ซึ่งสอดคล้องกับพระธรรมปิฎก กล่าวถึงความสำคัญของศีลธรรม จริยธรรมว่า ศีล คือ การฝึกฝนพัฒนาด้านพฤติกรรม ทางกาย วาจา ให้มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องมีผลดี เมื่อบุคคลอยู่ร่วมกันจะต้องมีกฎเกณฑ์กติกา ตลอดจนกฎหมายเพื่อจัดระเบียบระบบให้เกิดความเรียบร้อย ดำเนินไปได้ด้วยดี สังคมมนุษย์ คือ ศีล 5 ซึ่งถือว่าเป็นมนุษยธรรม เพราะเป็นบรรทัดฐานที่จะทำให้มนุษย์มีวิถีชีวิตที่สูงกว่าสัตว์เดรัจฉาน อยู่ร่วมกันโดยไม่เบียดเบียนกันและรักษาสังคมให้มีสันติสุขและสอดคล้องกับวสิน อินทสระ (2533 : 1-5) กล่าวถึงความสำคัญของคุณธรรมว่า คุณธรรม

ทำให้คนทำหน้าที่ที่ถูกต้อง เหมาะสม และสำเร็จประโยชน์ตามจุดมุ่งหมาย คนเราทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องทำ คุณธรรมจึงมีความสัมพันธ์กับหน้าที่อย่างมาก ยิ่งหน้าที่สูงขึ้นเท่าใด ยิ่งต้องใช้คุณธรรมสูงขึ้นมากเท่านั้น

จากการสอบถามโดยใช้ลักษณะคำถามปลายเปิดเพื่อให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น พบว่า นักศึกษามีปัญหาในการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างเช่น นักศึกษามีความเงินอายที่จะทำในสิ่งที่ถูกต้อง กลัวคนอื่นว่าทำฟอร์มเป็นคนดี มีความคิดว่าคนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีศีลธรรม นอกจากนั้นยังมีความคิดว่าการที่จะปฏิบัติตนให้มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นเรื่องที่พุดง่าย แต่ปฏิบัติได้ยาก ไม่ใส่ใจผู้คนรอบข้าง ขาดจิตใต้สำนึก เห็นแก่ตัว ขาดความสามัคคี ในบางครั้งเราทำแต่คนอื่นไม่ทำ ไม่สามารถบังคับจิตใจตนเองได้ ในเรื่องการใช้เงินยังไม่รู้จักการใช้อย่างประหยัด และยังฟุ่มเฟือย การใช้ชีวิตประจำวันมีความสุขไม่สามารถหลบเลือนค้นหาได้ ไม่ค่อยมีเวลา ขาดแรงจูงใจ ไม่ซื่อสัตย์ เช่นการลอกข้อสอบ โกงข้อสอบ ขโมยเงินเพื่อน เป็นต้น มีความประมาทในการใช้ชีวิต ไม่มีมารยาท ไม่รู้คุณค่าของตนเอง ซึ่งมีความสอดคล้องกับ โคลเบิร์ก (Lawrence Kohlberg, 1927-1987 ; อ้างถึงปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553 : 288) ได้อธิบายถึงพัฒนาการทางจริยธรรมโดยแบ่งออกเป็น 3 ระดับ (Levels) ซึ่งนักศึกษาระดับปริญญาตรีบางส่วนที่เขียนปัญหาดังกล่าวข้างต้นอยู่ในระดับที่ 1 ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม เนื่องจากยังให้ผู้ที่มิอำนาจเหนือตนเอง เช่น เพื่อน รุ่นพี่ บุคคลอื่น ๆ ในสังคมมีอิทธิพลต่อการประพฤติ การปฏิบัติตนเป็นคนดี เป็นคนที่มีคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษา นักศึกษากลัวว่ากระทำความผิดแล้วจะเป็นการแปลกแยกเข้าสังคมไม่ได้ บางคนมองเห็นผลประโยชน์ที่ตนจะได้รับมากกว่าที่จะปฏิบัติตนเป็นคนดี

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการสอบถามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 240 ชุด พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย เพศหญิง (ร้อยละ 96.25) และเพศชาย (ร้อยละ (3.75) โดยมีอายุระหว่าง 19 – 24 ปี กำลังศึกษาที่สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

สำหรับแบบสอบถามที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมแบ่งออกเป็น 3 ข้อ คือ

2.1 การเรียนรู้เรื่องคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.2 เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.3 การแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สรุปผลของระดับความคิดเป็นของนักศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม
ผลของระดับความคิดเห็นของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ในเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

การเรียนรู้คุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาเรียนรู้เรื่องคุณธรรม จริยธรรมจากอาจารย์มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} =$
4.26) และการเรียนรู้จากเทป / CD มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.90$)

เทคนิคการเรียนรู้และถ่ายทอดคุณธรรมจริยธรรม

นักศึกษาสามารถประยุกต์เรื่องคุณธรรมที่เรียนมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และมีการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.56$)

การแสดงพฤติกรรมของนักศึกษา

นักศึกษาเคารพเชื่อฟังบิดา มารดาและอาจารย์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.63$)
และนักศึกษามีการวางแผนการออมเงินมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.76$)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามในลักษณะปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นและ
ข้อเสนอแนะ มีดังนี้

1. ปัญหาในการนำคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา มีปัญหา
ดังนี้

1.1 ปัญหาที่เกิดจากตัวของนักศึกษา ได้แก่ อายุที่จะทำความดี ไม่มีแบบอย่างให้
ปฏิบัติตาม ไม่กล้าแสดงออก ชอบทำตามใจตนเอง ไม่มีความรับผิดชอบ ขาดแรงจูงใจ ไม่รู้คุณค่าของ
ตนเอง เป็นต้น

1.2 ปัญหาที่เกิดจากบุคคลอื่น ได้แก่ บุคคลรอบข้างขาดจิตใต้สำนึก ไม่มีความ
สามัคคี ขาดระเบียบวินัย ไม่ตรงต่อเวลา ไม่รู้จักการใช้ของอย่างประหยัด เห็นแก่ตัว เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการนำคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษา

2.1 ข้อเสนอแนะต่อตนเอง ได้แก่ ไม่ทำความเดือดร้อนให้กับผู้อื่น ทำหน้าที่
ของตนให้ดีที่สุด มีความรับผิดชอบต่อการทำงาน ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน
รู้จักประหยัด เคารพกฎเกณฑ์ ระเบียบของสังคม เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ ช่วยเหลือผู้อื่น ควรปฏิบัติตาม
ศีล 5 อย่างเคร่งครัด เป็นต้น

2.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้อื่น ได้แก่ ควรจัดทำโครงการเข้าค่ายพุทธศาสนาในวัดต่าง ๆ จัดอบรมโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม สนับสนุน ยกย่องคนที่ทำความดี แก่สังคม เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องคุณธรรม จริยธรรมของนักศึกษาสาขาการศึกษาศรีวิชัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย พบว่า นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในเกณฑ์ดี ควรที่จะส่งเสริมเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมในเนื้อหาวิชาหรือการจัดการเรียนการสอน จะเป็นการกระตุ้นเตือนให้นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยเป็นครูที่มีคุณภาพและมีอนาคตที่ดี
2. สถาบันควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะคณาจารย์จะได้มีเทคนิควิธีการสอนเรื่องคุณธรรมจริยธรรมให้กับนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการนำคุณธรรม จริยธรรม มาใช้ในการศึกษา
2. ควรทำการวิจัยเชิงทดลองเพื่อนำคุณธรรมจริยธรรมมาสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุน และความช่วยเหลือจากหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์โกวิท เชื่อมกลาง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิรันดร์ กุลทานันท์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ที่ให้โอกาสพร้อมทั้งสนับสนุนทุนสำหรับทำงานวิจัยเรื่องนี้ และขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ละออง ภู่งเงิน คณบดีคณะครุศาสตร์ ที่ได้สนับสนุนส่งเสริมให้คณาจารย์ในคณะได้ทำงานวิจัย รวมทั้งคณาจารย์และขอขอบใจนักศึกษาในสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย ทุกชั้นปี ที่ให้ความร่วมมือในการกรอกแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. (2544). **มาตรฐานโปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประเวศ วะสี. (2550). **ระบบการศึกษาที่คุณธรรมนำความรู้**. กรุงเทพฯ : เจริญผล.
- ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี.
- โปรแกรมวิชาการศึกษาปฐมวัย. (2548). **หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต 5 ปี วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548**. บุรีรัมย์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พงษ์ศักดิ์ อินทรามะ. (2547). **การพัฒนางานเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2540). **การพัฒนาจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพุทธธรรม.
- พระสมุห์ไทยสวัสดิ์ โสสันตา. (2546). **การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ด้านวินัยของพระนิสิตวิทยาลัยสงฆ์ นครพนม จ.นครพนม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชรี ผลโยธิน และวรรณาท รักสกุลไทย. (2550). **เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ “เศรษฐกิจพอเพียงและคุณธรรมกับการจัดกิจกรรมเด็กปฐมวัย”**. ณ ห้องประชุมเฟื่องฟ้า อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ วันที่ 27 – 28 สิงหาคม 2550.
- มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. (2550). **ประกันคุณภาพคณะครุศาสตร์**. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วสิน อินทสระ และคนอื่นๆ. (2533). **จริยธรรมกับบุคคล**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- สว่าง ชูช่วย. (2551). **การประเมินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาสาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์. รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์**.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). **กระบวนการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานพัฒนาการฝึกหัดครู. (2543). **ความก้าวหน้าการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพครูของสถาบัน ราชภัฏ**. กรุงเทพฯ : เสมารธรรม.

อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ. (2541). รายงานการวิจัยความรู้สึก ความพึงพอใจ และความหวังโยต่อ
สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ของนักศึกษาภาคปกติปีสุดท้าย ปีการศึกษา 2540.
บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

